Akbaba

«Partilerüstü Hükûmet»!

Damat iktisatçı.
Uzun vadeli tutmuş planlarını.
Bir yuva kurmayı,
yuvasını
sağlam temeller üstüne oturtmayı
tasarlamış, inceden inceye hesaplamış...
Seçmeyi biliyor...
Mutluluğu nerede arayacağını,
nerede güvenlik bulacağını biliyor...
Biliyor yeni evlilerin
tasarruf yapması gerektiğini.
Örneğin, daha balayında
yolculuk malî bir yük olmasın istemiş.
İstemiş ki, sıfır kilometrede
bir Murat'la çıksınlar yola.
Diledikleri yerde
diledikleri kadar kalsınlar.
Özgür olsunlar.

Şimdi dünya evinin
mutluluğuna eriştiler.
Bir adım attılar güvenliğe,
tasarrufa doğru.
Murat'ın dünyasına giriyorlar.

TOFAŞ
Oto Ticaret A.Ş.
Murat 124'ün
Türkiye Genel Distribütörü

Yurdun dört bir yanındaki TOFAŞ Bayileri, size Murat'ı bütün özellikleriyle tanıtmaktan, uygulanan ödeme kolaylıkları hakkında ayrıntılı bilgi vermekten memnunluk duyacaktır.

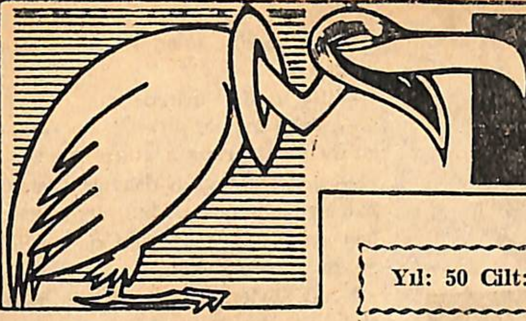
MURAT 124'ün Teknik Özellikleri

Tüm çelik monoblok gövde
65 beygirlik harika bir motor
Çift boğazlı karbüratör
Saatte 140 km.'den fazla sürat
Servofren tertibatı
Arka tekerlekler için özel fren regülatörü
2 devreli hidrolik dağıtım sistemi
4 tekerlekte disk fren
Her tekerlekte bağımsız süpansiyon
Lüks döşemeli, 5 büyük kişilik yer
Her yönde kesintisiz görüş alanı
2 devreli cam silecekleri
Kalorifer ve... Güçlü geri far.

MURAT 124
"Hesaplı otomobil"

(Manajans: 3579 — 185)

AKBABA

Yıl: 50 Cilt: 23 Sayı: 50 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 29 Kasım 1972 * Fiyatı: 150 Krş.

SU VE SAMAN ÜSTÜNE

İNSANLARIN «kalbe kuvvet» kaynağı saydıkları mesleklerin başında hekimlik gelir. En üzücü dertler olan sağlık bunalımlarıyla karşılaşınca doktora koşar, onun yardımına sığınırız.

Ama tam bir güvene dayanması gereken hasta ile hekim ilişkisini çoğu kere hastanın kendisinin ya da yakınlarının kafasındaki bir şüphe sorusu zehirler:

— Acaba doktor sırf çıkar sağlamak için derdi büyütecek mi?

Bütün ömrünce hekimlerden kuşkulanmış ve bu duyguyu birçok eserlerinde dile getirmiş olan Bernard Shaw bir yerde şöyle der:

— Dünyanın en tehlikeli yaratığı aç bir cerrahtır.

Shaw'un işaret ettiği gibi, bir cerrahın gereksiz kesip biçmelere yönelirken kendini bile aldatacak ahlâkî bahaneler bulması mümkündür: Söz gelimi boş yere bir yazarın bacağını kesmeye kazırlanırken «Bir insanın yazmak için iki bacağa ihtiyacı yoktur, hattâ az dolaşıp çok okumak sayesinde tek bacakla daha da iyi yazması muhtemeldir» diye düşünebilir...

Hekimlerin bunalım yaratma yahut büyütme eğilimine prim verilmesi nasıl önlenebilir?

Çağdaş yönetim sistemleri bu konuda sağlık sosyalizasyonu gibi birçok tedbirler uygulamış, ama hiçbirinden beklendiği kadar yarar sağlayamamıştır. Zira hasta iyileşse de iyileşmese de aynı parayı alacak olan hekimlerin bazılarının işe pek büyük şevkle sarılmadıkları görülüyor.

Kültürüyle bugüne bile birçok bakımdan ışık tutan eski Çin uygarlığı o konuda bizce en iyi çözümü getirmiş:

Vaktiyle Çin'de insanlar hekimlere hastalıkları iyileştirildikçe değil, hasta olmadıkça para verirlermiş. Yâni herkesin aylıkla tutulmuş bir hekimi varmış; o kişi hasta olmadıkça hekim tıkır tıkır alırmış parasını. Ama müşteri durumundaki kişi hasta olur olmaz para kesilirmiş... Taaa hastalık geçinceye kadar!

Öylece hekimlerin durup dururken sağlık bunalımı yaratmaları ya da büyütmeleri önlenir, tam tersine herkesi âfiyette tutmak için canla başla çalışmaları sağlanırmış...

Kişiler için söz konusu olan bu durum toplumlar için büsbütün geçerlidir. Bir memlekette dengeyi ve huzuru korumaları beklenen politikacılar çoğu zaman özel çıkarlarını ön plâna almakta, yarar gördükçe bunalım yaratmaktan yahut büyütmekten çekinmemektedirler.

Bunu hepsinin hesapla ve kötü niyetle yaptıklarını söylemek istemiyoruz. Öyle davrananlar var elbette. Ama birçoklarının da —Shaw'un cerrahı gibi— bunalım yaratıcı tutumlarının ülkeye yararlı olabileceğine birtakım gerçeklerle kendilerini bile inandırmaları mümkündür.

Onlara prim verildikçe, yâni çıngar çıkarıcı davranışlara yönelen politikacıların her keşmekeş sonunda şu ya da bu yoldan kendilerine yahut partilerine yarar sağlamaları önlenmedikçe, toplumdaki çalkantıların durulması beklenemez.

Primi verecek yahut esirgeyecek olan kim?

Toplumun kendi tabii. Ve onun forumu olan kamuoyumuz.

İnsanlarımız; toplum bünyesini âfiyette tutan kişilere güven gösterip, gereksiz çalkantı yaratanlara sırt çevirmeyi öğrendikleri oranda ülkenin sağlığını garantiye almış olacaklardır.

Burada bir noktaya daha parmak basmak gerekiyor.

Dışarıdan bakılınca bir bunalımı yaratmış görünen kişi her zaman gerçek kabahatli değildir.

Bakarsınız, uzun yıllar evli kalmış bir çiftten bir eş birdenbire «ayrılacağım» diye ayağa kalkar. Yahut bir şirketten bir ortak pattadak kopuverir. Ya da üç beş kişi bir masanın çevresinde sessiz sedasız otururlarken içlerinden biri birdenbire sövüp sayarak yerinden fırlar.

Öyle durumlarda herkesin ilk tepkisi; ayrılmaya kalkan eşi, şirketi bırakan ortağı, masadan fırlayan kişiyi ayıplamak olur. Oysa bir yargıya varmadan önce üstünde durulması gereken sorular vardır:

— Hır çıkaran kişi neye kızdı?

— Kızgınlığında haklı mı?

— Susup otursaydı işler iyiye doğru mu gidecekti, yoksa büsbütün çatallaşacaktı da ileride daha büyük bir bunalım mı çıkaracaktı?

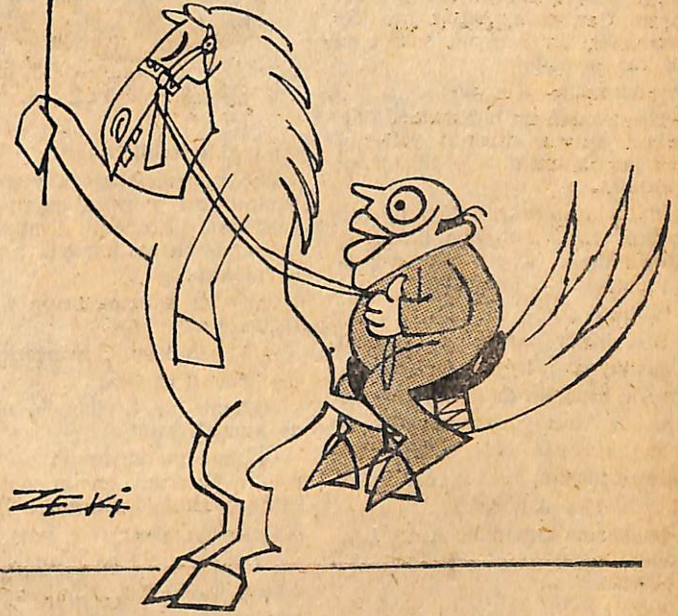
Kısacası, çatışmalara yol açan terslikler açıkta da olabilir, derinlerde de. Asıl hır çıkaran kişi görünürde bağırıp çağıran da olabilir, akıllı uslu oturma numarası yapan da.

Türlü haksızlık üstüne haram sofrası kurmuş nice «edepli» kişiler görmüşüzdür.

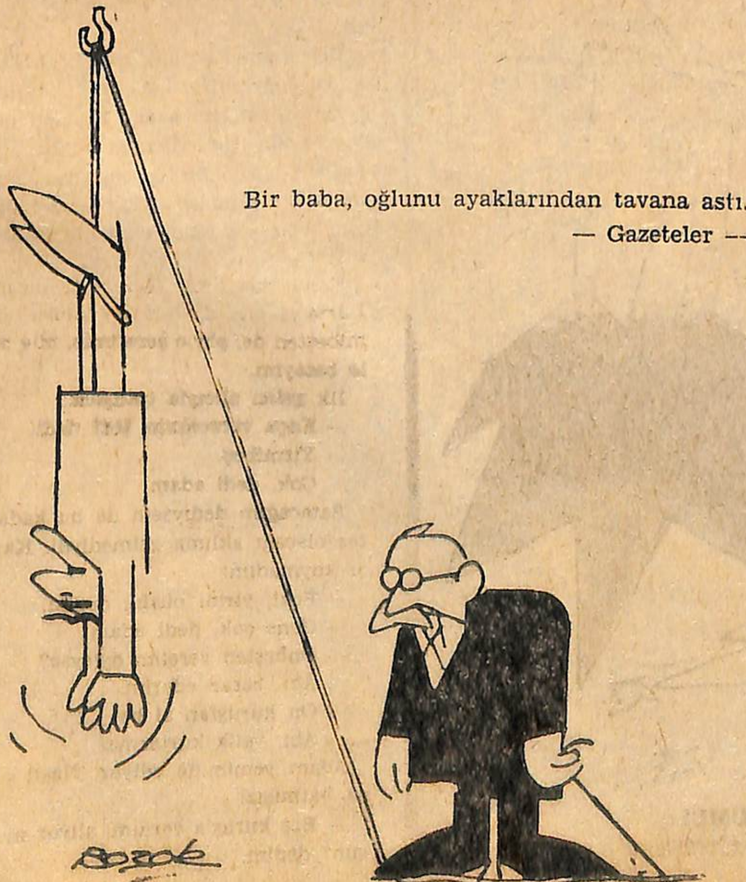
«Saman altından su yürütmek» dedikleri de odur işte.

Ve korkarız ki kimin nerede su koyverdiğine iyice akıl erdirinceye kadar ulusumuzun her işi bir hayli yaş olacaktır...

AKBABA

— AP'nin tutumu değişmedi. —

Bir baba, oğlunu ayaklarından tavana astı.
— Gazeteler —

Yazısız

AKBABA 51 YAŞINDA

AKBABA gelecek sayısında 51 yaşına basıyor. Bu mutlu yıldönümümüzde, bize çalışma ve yaşama gücünü veren sevgili okurlarımızın huzuruna ilâveli bir özel sayı ile çıkacağız.

YUSUF ZİYA ORTAÇ ARMAĞANI
1972 - 1973 YARIŞMASI
Bütün sevdiğiniz imzalar
Gelecek hafta İLÂVELİ
51. YILDÖNÜMÜ SAYIMIZDA

Batamadık Gitti!

Kenan AKINCI

ADAM sarıldı Kemal'in elleri-ne:

— Yahu Hoca be, eli öpülecek adamsın vallaha be. Bin bin bereket versin, sebep oldun, o gazatalara alıştırdın bizi de sayende üç beş kuruş sahabı olduk.

Kemal biraz şaşırmıştı:

— Hani seni çof fakir düşmüş, varını yoğunu batırmış dedilerdi ya?...

— Desinler. Sen onlara bakma, benim dediğime bak.

— Dahası, beni de epey kalaylamışsın.

— Canım, sen duy da inanma. Nasıl diyeyim... Yâni hiç duymamış ol. Öyle bi şeyler demiş oldum muydu, nankörlüklerin en büyüğünü yapmış olurum ki, Allağın gücüne gider. Bakarsın bi hal gelir başıma. İki tane kocca kamyonum var derya gibi. Her gün yollarda... Şeytan kulağına kurşun...

— Demek durumun çok iyi şimdi?

— İyi demek ne demek!... İki kamyonun parasını bittamam ödedikten kelli, iki kamyon parası da nakit var sayende.

Dayanamadım. Kemal'e:

— Nasıl dalga bu be? dedim. Böyle adam zengin etmenin yollarını biliyorsun da biz niye böyle tarzan geziyoruz?...

— Valla ayrıntılarını ben de bilmiyorum ama, dediğine bakarsan gazeteyle ilgili. Gazete okuması, onun yaşantısını değiştirmiş.

— E, biz?...

— Bizi bırak kardeşim, biz anadan sürüngen!... Neyse, ben de bilmiyorum. Anlatsın da dinleyelim bakalım. Yolunu yordamını öğrenelim. Bakarsın yararlanırız; bizim de yıldızımız parlar, ayaklanırız. Anlat nasıl oldu Hasan efendi?...

— Başkasına anlatmam haa... Sen velinimetim sayılırsın. Senden saklım olamaz.

— Sağol.

— O zamanlar herbirimiz bi gazataya abona olduyduk hani. Ben de tutup bu «İyi Sabahlar» gazatasına abona oldum. Konu komşudan aşağı kalmayalım deyerekten gazatanın ıcığını cıcığını okuyoz... Bi gün bi baktım ki resimli bir haber: Adapazarı'nda patates kilosu on kuruştan alıcı bulamazmış da, hayvanlara verirlermiş!... Bre aman! Biz burda yüzelli kuruştan alıyoz. Eh, dedim. Bulduk şincik zengin olmanın yolunu... Kenarda bi onbeş bin liram vardı. Bi o kadar da sığır davar satıp ekledik. Eskiden ufak tefek pazarcılık işleri yapmışlığım var. Parayı cebime koyduğum gibi gittim,, bi kamyon tutup yollandım Adapazarı'na...

Geldik... Bi soruşturdum ki ortalıkta patates yok! Neyse araya sora birkaç yerde bulduk:

— Kaça hemşerim?

— Teklik!

— Nasıl teklik?

— Yüz guruş...

— Fakat nasıl olur? Siz burada on kuruştan...

— Ne on kuruşu?... Yetmişbeşten falan varsa sen getir bize de bi alalım. Hadi git işine hemşerim, biz zaten dertliyiz. Dün pisi pisine altmıştan, bu sabah da yetmişbeşten verdik, içimiz yanıyor. O fiyata alan adamlar, ikiden mi verecek, ikibuçuktan mı, kimbilir?...

Hay Allah... Bak sen şimdi işe!... Boş dönmek olmaz. Kiloda on kuruş kalacak gibi alsam gene kârdır. Vur tut, yalvar yakar; seksen kuruştan yükledik kamyonu...

Bizim kasabaya gelince ne göreyim?!. Patates yetmişbeş!... Kilo ki. lo versen, harcanmaz. Toptan isteyenler elliden fazla vermez... Uzatmayalım; üçbin lira kadar bi zararla kapadık o işi.

Buz gibi soğumuştum pazarcılıktan. En iyisi elimizde birkaç kuruş varken köye dönmeli... Kamyoncuya hesabını verip yürüdüm.

Bir gazata satıcısı geçiyordu yanımdan. Şeytan dürtmüş olacak, tuttum aldım bir tane benim gazatadan. Açıp baktım; gene bizim işlerden haber var: Uzunköprü'de kavunlar alıcı bulamadığından çürümekteymiş. Üç dört kilo gelen bir kavun, bir liradan bile satılamazmış. Bir de resim basmışlar haberin yanıbaşına. Dağ gibi kavun yığını, yanında da ellerini iki yana açmış sahabisi. Adamcağız bükmüş boynunu, melül melül bakar...

Ben zararı çıkaracak yeri bulmuşum, durur muyum gayrı! Öbür gezdiğim yerlerdeki fiyatlara göre tenesinde en az ikibuçuk lira var o kavunların.

Gene bir kamyon tutup yollandık Uzunköprü'ye...

— Kavun kaçtan hemşerim?

— Tanesi üç lira.

— Hani bir liradan verirmişiniz de almazlarmış?...

— Elma mı alıyorsun be koca aretlik? Koskoca kavun bu! Zaten az bişey kaldı. İki arkadaş bir olup bi kamyon denkleriz sana. Millet cayır cayır çekti üç liradan. Bi bildikleri var elbet. Kimbilir kaçtan satacaklar.

Vur aşağı, tut yukarı... İstediği fiyatı verdik, doldurduk kamyonu.

Sonrası, ondan da dünya kadar zarar... Baktık, bizim pazarda kamyonnar dolusu kavun, ve de tanesi bir lira...

Tekirdağ'ına, kilosu yedibuçuk kuruştan satılan soğanlardan almaya diye gittik. Yetmişbeşten aldığımız soğanları zor sattık elli kuruştan.

Ben böyle gazatanın aklına uya uya, epeycene erittim paraları. Köye dönsem de olmaz artık. Pazardan ufak alışverişler yapıp geçineyim bâri, dedim. Başladım o işlere. İyi kötü üç beş kuruş kazanıyorum..

Bir gün gene benim kıymatlı gazata geçti elime. Bakmadan edemedim. Bakar bakmaz da gözlerim cavladı. Az daha beni kurtaracak haberi kaçıracakmışım! Karadenizde hamsiler beş kuruştan alıcı bulamazmış da, gübre olsun diye tarlalara atarlarmış!... «Hah!» dedim kendi kendime. «Bu sağlam işte!» Bu gübre hikâyesini eskiden beri duyardım da, üzülür dururdum. Gidip onar kuruştan alalım. Hem biz ticaretimize bakarız, hem o garibanların cebi para görür.

Tuttuk kamyonumuzu; çektik gittik Karadenizde hamsinin en bol yerine:

— Hemşerim, kaçtan vereceksin hamsiyi?

— Uç liradan hemşerum!...

— Yahu ne üç lirası?! Siz bunu gübre diye tarlalara atarmışınız.

— Sen ne deysun daa? Ha sen o hamsiyi içibuçuktan bul, cetur baa; ben oni ha boyle yeyum da, haçiçi cubre yapayum saa!...

Bunu söylerken de, çiğ bir hamsiyi lüp diye yutuverdi

Uzatmayalım efendim, ondan da aldık boyumuzun ölçüsünü. Üç liradan aldığımız hamsileri bizim oralarda birbuçuktan verdik...

Üçbin lira kadar bir param kalmıştı. Onu da batırmadan içim rahat etmiyecek. İyicene bitsin ki, ondan sonrası ben de kazandığımı bileyim.

Bizim «İyi Sabahlar» gazatasına başvurdum gene. Bu kez Bursa'da kestanenin sudan ucuz olduğunu yazıyor. Elli kuruşa düşmüş ama bakan bile yokmuş. Hey insafsız gazata! Elimde kalan üçbin liraya da göz diktin ha? Fakat senin ağzına bakıp da batırmıyacağım onu. Bile bile, kendim batıracağım.

Kamyonu tuttuk...

İşe önce bizim oranın manavlarından başladım:

— Kaça kestane?

— Dört lira.

— Hepsini alsam?

— Üçbuçuktan olur.

— İn bakalım, in...

— Üç yirmibeş...

— İn, daha in.

— Üç...

Adamın gazatadan haberi var besbelli. İkibuçuktan aldık seksen kilo kestaneyi. Öbür manavlardan da, ikişer liradan üçyüz kilo kadar topladım. Sonra:

— Çek, dedim kamyoncuya, komşu kasabaya...

Komşu iki kasabadan da kilosu iki liradan bir ton kadar mal yaptık.

Ertesi günü sürdük kamyonu Bursa'ya doğru. Rastladığımız kasabalara sapıyor, ne kadar kestane bulursak alıyorum. Üstelik yüzelli kuruştan!... Son bir iki kasabada yüz kuruştan verenler oldu, fakat kamyonda az yer kaldığı için fazla alamadım.

Kendi kendimi batırmak üzere Bursa'ya gittim. Vereyim kilosu yirmibeşten de, şöyle şerefimle, bile bile batayım.

İlk gelen alıcıyla tutuştuk:

— Kaça vereceksin âbi? dedi.

— Yirmibeş.

— Çok, dedi adam.

Batacağım dediysem de bu kadar tez olacağı aklıma gelmediydi. Karşı koymadım:

— Peki, yirmi olsun, dedim.

— Gene çok, dedi adam.

— Onbeşten verelim öyleyse?

— Âbi, zarar ederim.

— On kuruştan al be!...

— Âbi, valla kurtarmaz...

Adam yemin de ediyor. Nasıl olsa batmışız:

— Beş kuruşla verdim, alıyor musun? dedim.

YAPRAK DÖKÜMÜ!

— Âbi, düz olsun, dörtle yapalım şunu?

Tepem attı:

— Bedava versem nasıl olacak?!.

— Âbi, elini ayağını öpeyim, boş gönderme beni. Dört lira az para değil.

O zaman anladım işi. Ben yirmibeş kuruştan aşağı inerken, o kendi kafasında dörtyüz yirmibeşten aşağıya inermiş.

Dört liradan verdik kestaneleri. O yüzden batamadım.

Daha sonra da okuduğum haberlere bakarak batmaya uğraştım. Gelibolu'ya sardalya satmaya, Edirne'ye peynir satmaya, Menemen'e sirke satmaya gittim... Hep işlerim ters gitti. Bir türlü batamadım. Sonunda bugünkü duruma geldim.

Sözün burasında Kemal'e bir dirsek attım:

— Yahu Kemal! Biz de batmaya uğraşalım be!...

Hasan efendi güldü:

— Yoo, dedi. Siz batmaya uğraşmayın, çünkü batarsınız. Treni kaçırdınız. Sermaye işi bu, sermaye! Haberleri yazacak muhabir bi kucak para ister!...

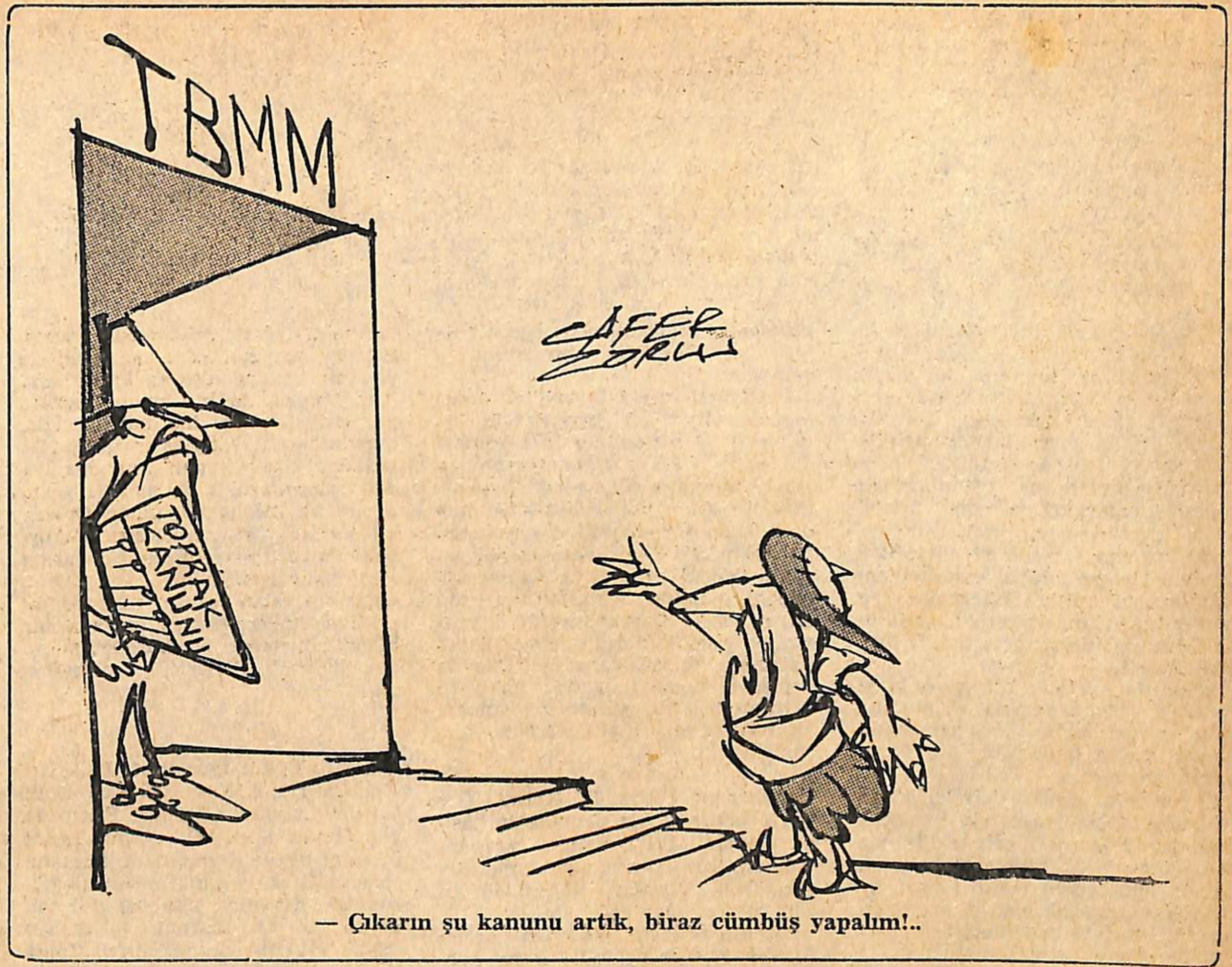
— Haa... Yâni, o haberi patlatıyor...

— Ben de işe çıkıyorum. Bursa işinden sonra ilk işim, o adamı bulup anlaşmak oldu zaten.

— Peki, gazetenin patronu anlamadı mı?

— Anlamaz mı?... Anladı ama, onu da ortak ettik; sağlama bağladık işi.

Kenan AKINCI

— Çıkarın şu kanunu artık, biraz cümbüş yapalım!..

YELPAZE

REFİK ERDURAN

YOL

ONBEŞ, yirmi yıl öncesine kadar Türkiye'de doğru dürüst yol şebekesi yoktu. En büyük kentlerimiz bile daracık, delik deşik, yer yer kopuk stabilize yollarla bağlıydı biribirine. Sınırlara yakın bölgelerde ise o kadarını bile bulamazdınız. Nedenini duymuşsunuzdur her halde:

Yurda saldıracak düşmanların yollardan yararlanmasından korkulurdu!

Saldırı kadar savunma için de yol gerektiği, Birinci Dünya Savaşından bu yana paletli araçların arazide de yürüyebildiği, zaten çağdaş savaşların her şeyden önce sanayileşme ve ileri teknolojiye dayandığı, bunun için de iyi bir yol şebekesinin şart olduğu, yurdu yolsuz bırakmanın bizden çok düşmanların işine geleceği gibi noktalar otuz yıl süreyle büyük strateji uzmanlarımızın gözünden kaçıvermişti.

Artık akıllandık... mı dersiniz?

Başkalarının işine gelebilir diye kendimizi uygarlık nimetlerinden yoksun bırakmanın akıllılık olmadığını artık öğrenebildik mi acaba?

Belki. Bir toplumun uzun yıllar geçtikçe azıcık daha rasyonel ölçülere doğru gelişmemesi eşyanın tabiatına aykırı olur. Neylersiniz ki Türkiye'de o kadarcık iyimserliğe kapılmamızı bile önleyecek davranışlarla karşılaşıyoruz hâlâ.

Bunların en inanılmaz örneklerinden birini geçenlerde gördük. Hem de «Hayatta en hakiki mürşit ilimdir» demiş Atatürk'ün adını taşıyan bir bilim yuvası yöneticisinin ağzından!

Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Bıyıkoğlu aynen şöyle buyurdu:

— Üniversite özerkliği anarşist ve komünistlerin işine gelir...

Bu sözün gerçeği yansıtıp yansıtmadığını tartışmayacağım. Gerçi tam tersini düşünmek de mümkün: Üniversite özerkliğinin kısıtlanması yahut kaldırılmasının bilim çevrelerinde, genellikle aydınlar arasında, özellikle gençlik içinde gerginlik yaratacağı, o hoşnutsuzluk birikiminin ise anarşistlerin ekmeğine yağ süreceği rahatlıkla iddia edilebilir.

Ama diyelim ki sayın Rektörün dediği doğru: Özerklik anarşist ve komünistlerin işine geliyor...

Peki, aynı söz uygarlığın, ileriliğin, gelişmişliğin bütün nimetleri için de söylenemez mi?

Üniversite özerkliği bay Bıyıkoğlu'nun sözünü ettiği kişilerin işine geliyor da, basın özgürlüğü gelmiyor mu? Söz özgürlüğü, yolculuk özgürlüğü, grev özgürlüğü, kısacası bütün Anayasal haklar ve hattâ tümüyle demokrasi gelmiyor mu?

Dahası var. Bırakın hakkı hukuku, uygarlığın elle tutulup göz le görülür bütün pratik nimetleri de aynı kişiler tarafından kullanılmakta değil midir? Onlar otomobile binmez, telefon etmez, radyo dinlemezler mi?

Bütün bunlar anarşistler ve komünistlerin de işine geliyor diye haklarımızdan, özgürlüklerimizden, tüm araç ve gereçlerimizden vaz mı geçeceğiz?

Aynı mantıkla yalnız rejimin hasımlarının değil, âdi suçluların, manyakların, geri zekâlıların, küçük çocukların, hattâ hayvanların neleri ters yönde kullanabileceklerini hesaplamamız, o anlamda onların işine gelebilecek her şeye sırt çevirmemiz gerekmez mi? Bunu yapmak uygarlığa boşverip yabanileşmek, manyaklaşmak, zekâ geriletmek, çocuklaşmak, hattâ hayvanlaşmak olsa bile...

Bereket versin söz konusu mantığın mantık olmadığını görecek kadar mantık var çoğumuzda. Uygarlık nimetlerinin toplum içine kötü kullanılmasını önlemenin yolu bu nimetlerden vazgeçmek değil, onları iyi kullanmasını bilmektir.

Yol şebekesinden akıllıca yararlanarak ekonomisini geliştiren bir ülke askeri bakımdan da güç kazanır, saldırıya uğrama tehlikesini o oranda azaltmış olur. Üniversite özerkliği gibi nimetleri iyi kullanabilen yöneticiler de toplumun bünyesini günden güne sağlamlaştırmayı başarırlar.

Ancak, o başarının yolu sakat bir mantıkla her akla gelen zırvayı yumurtlamaktan geçmez tabii...

Refik ERDURAN

— Bombalı mektuplar yeniden ortaya çıktı. —

Barbadonya'da Pahalılıkla Savaş

DOĞU asıllı bir batı ülkesi olan Barbadonya, ciddî bir ekonomik bunalım içindeydi: Zamanın iktidarı, büyük bir reform yapmıştı. Geçim sıkıntısı içinde kıvranan devlet görevlilerinin aylıklarına katsayılı bir zam getirirken en kıdemsiz memurları, yıllanmışların tepesine çıkararak personel konisini de başaşağı çevirmişti.

Bu koninin alta dönen sivri ucu, görevlilerin psikolojik metabolizma aygıtlarında köklü tıkanmalara sebep olduğundan, devlet hizmetlerinde korkunç bir mânevî peklik başgöstermişti.

Memurlar, büyük bir gayretle sıkınarak işlerini yapmaya çalışıyor, fakat yeteri kadar beslenemediklerinden doğru dürüst bir şey de çıkaramıyorlardı.

O zamanlar devlet dairelerinde elektronik insan sayaçları bulunmadığından hükûmet, çalıştırdığı hizmetli sayısını bilememekte haklıydı. Bunun için evdeki hesap pazara uymamış, tepetaklak olan personel konisinin sipsivri ucu, devlet bütçesinin de dibini delivermişti.

Son yıllarda dev adımlariyle gelişen malî müşavirlik örgütleri, en kodaman vergi mükelleflerine, ancak yurtseverlikleriyle dengeli bir ödeme sistemi getirmekte çok başarılı olmuştu. Böylelikle, görevlilerdeki moral pekliğe rağmen devlet bütçesinin dibi, birkaç ayda büsbütün tıkaç tutmaz hale gelmişti.

Ulemân Timurdest başkanlığındaki hükûmet, bu delikleri alelacele tıkayabilmek için kendi elindeki kömür, demir, çapıt, yakıt gibi maddelerin fiyatlarını birer kat yükselterek bütçeyi kalınca kazıklarla destekleyip ayakta tutmaya çalıştı.

Yurtsever ticaret ve sanayi erbabı, personel rejimiyle getirilen katsayı düzenini içtenlikle benimsediler. Onlar da imalât ve satış fiyatlarına daha yüksek oranda birer katsayı uygulayarak bu gayretlerde hükûmeti desteksiz bırakmamaya çalıştılar.

Hükûmetle piyasa erbabının omuz omuza geliştirilen gayretleriyle, bütün mal ve hizmetliler kısa zamanda on kat yüksek değer kazanmıştı. Bu, ekonomik alanda misli görülmemiş bir aşama idi. Fakat halk, modern ekonomi anlayışından yoksundu. O, aşama değil, yaşama telâşındaydı. Fiyatların durmadan yükselmesini pahalılık sanarak yırtınıp duruyordu. Barbadonya'da huzursuzluk gitgide derinleşmiş, hayat pahalılığı, mizah yarışmalarının da değişmez konusu haline gelmişti: Kürdan açların; gülme de, ağlama kudreti kalmayanların tesellisi olacaktı artık!

* * *

Sadrazam Cihâd El-Kerim, işte böyle buhranlı bir devrede iş başına gelmişti. Bu bunalıma bir çare bulmak, huzursuzluğu gidermek gerekiyordu. Vezirler, olağanüstü divan toplantısına çağırıldı.

Bu toplantı sırasında vezirlerden her biri, beşer kahveyle ikişer nargile içtikleri halde bir çıkar yol bulamamışlardı. Saça, sakala dokunan bu çapraşık konular nasıl çözülecekti? Ticaret ve sanayi erbabı, atik davranıp piyasa kontrol mekanizmasını kendi kontrolları altına çoktan almışlardı. Bundan ötürü hükûmetin böyle bir tedbir almasına lüzum da, imkân da yoktu. Hem, fiyat ayarlamalarında her zaman öncü olan hükûmetin, özel kişilere aksi yolda baskı yapmaya kalkışması, adalet ilkelerine de ters düşüyordu. Zaten o sıralarda biribirine ters düşen o kadar insan ve konu vardı ki vezirler, bunlara bir yenisini eklemeyi de mevsimsiz görüyordu.

Divan, seçkin müderrislerden bir ulema meclisi kurarak bu zorlu konuyu onlara çözdürmeyi düşündü. Barbadonya medreselerinde gerçekten pek değerli müderrisler vardı. Fakat son reform uygulamasında yan ve üst ödenekleri kırpıldığından, onların da bir kısmı boykota gitmişti. Boykot dışı kalanlar da, ders notlarını bastırıp formasını 25 Ralod (1) gibi sudan ucuz bir bedelle satarak fakir öğrencileri sevindirme seferberliğinde idiler. Onları, bu kutsal yurt görevinden alıkoymak da, eğitim reformu çabalarına ters düşüyordu.

Çaresiz kalan vezirler nihayet, batı ülkelerinden, dünya çapında bir bilgin getirterek bu kördüğümü onun kudretli elleriyle çözmeye karar verdiler.

* * *

Ekstra Ordinaryüs Prof. Phil. Dr. Mg. Cl. $H_2 So_4 + Na_2 Co_3$ Emil Gustav Ludwig Herbert Friedrich von Goldenheim (2), yalnız kendi ülkesini değil; Komparsita, Santaluçiya ve Lapaloma gibi en batak durumdaki devletleri bile kuş gibi kalkındırmış bir ekonomi ve maliye üstadı idi. Bu dâhi maliyeci, Cihâd El-Kerim hükûmetinin dâvetini, herhangi bir ek ödenek istemeden kabullenmiş, harcırah tasarrufu mülâhazasıyla kısmen oto-stopla, kısmen de koşarak imdada gelmişti.

Büyük üstad, Barbadonya'nın para ve mal veziri Seyyid Hacı Keskin ve ekonomik yatırma plânlarını düzenleyen örgütün ileri gelenleriyle bir kaç kapalı oturum yaptı. Zeki adam, dertlerle devâlarını bir çırpıda kavramıştı. Gerekli gördüğü on tedbirlere dair raporunu hazırlayıp hükûmete sunduktan sonra, geldiği gibi, nefes nefese yurduna döndü.

Üstadın, bu hizmetinden doğan alacağının ödenmesi, ikili görüşmelerle özel bir protokola bağlanmıştı: Önce, Dışişleri kanalıyle Bürgerstein devletinden, Profesörün emekliliğine esas olan kadro maaşıyla askerlik ve namzetlikte geçirdiği süreler sorulacaktı. Alınacak cevaba göre Barbadonya Personel Dairesinden özel bir komisyonca, fiilî hizmet süresinden itibarî hizmetleri çıkarılıp intibak işlemi yapılacak, Bütçe Dairesi elemanlarınca harcırah kararnamesinin loş ışığı altında istihkakı hesaplanacak, Gelirler Dairesinden bir sukomisyon marifetiyle vergi tevkifatı öngörülecek, vergi kesildikten sonra Üstadın alacağı kalırsa, Barbadonya bankasında yeteri kadar işçi dövizi biriktiği zaman, kanun kuvvetine bir kararname çıkarılarak bu paranın Üstada veya vârislerine transfer edilmesi, kabinede teemmül olunacaktı.

Büyük hizmetine karşılık bir şükran ifadesi olmak üzere bu müstesna kolaylıkların gösterilmesini hükûmet kabul etmişti.

* * *

Von Goldenheim'ın raporu, 10 ana ve bir tâli boğumdan meydana geliyordu:

«Birinci Boğum — Yıllardır hazineden maaş almakta olan memurlar, kaç kişi olduklarını hükûmetten gizlemiş, sayılarını gerçeğin çok altında göstermişlerdi. Bu nedenle, personel reformu öngörülürken 800 milyon tahmin edilen maaş farkları, 20 kat fazlasıyla 16 milyara yükselmişti. Bu durum piyasayı paraya boğup muazzam bir talep bolluğu yaratarak pahalılığa yol açmıştı. Halbuki bu zamdan önce ortalık ne kadar ucuzdu! Memurların günahı olarak doğan bu 15 milyar fazlalığın, çıkarılacak bir memur ucuzlatma vergisi kanunu ile onlardan derhal geri alınması gerekirdi. Devletin, memurlara ödemeyi vaat ettiği on aylık maaş farklarının üzerine, gecikme tazminatı olarak oturulamaz mıydı?

«İkinci Boğum — Barbadonya'da, memurların maaşa lüzum görmeden de müreffeh bir şekilde geçinebilecekleri bazı görevlerin bulunduğu görülmüştü (3). Bunlara benzer görevlerin geliştirilip çoğaltılması yolundaki gayretler hızlandırılmalı, memurlar nöbetleşe buralara atanmalı, Hazine, maaş ödeme yükünden tamamen kurtarılmalıydı.

«Üçüncü Boğum — Memurları parasız bırakmakla ucuzluk gelmezdi. Halkı da, hiçbir şey alamıyacak hale getirmek lâzımdı. Kaçırma ve kaytarma imkânı olmayan özel vergiler yaratılmalıydı: Yaşama ve ölüm vergileri bunların başında geliyordu. Böylelikle halkın dirisi de ölüsü de para etmiş olacaktı.

«Dördüncü Boğum — Halk, ancak devletin sayesinde mülk sahibi olabilirdi. Bu nedenle emlâk vergisi, mülkün rayiç değerinin on katına çıkarılmalıydı. Aynı vergilerin emlâk alım satımından da tekrarlanması, mülkün ebediyyen ilk sahibi elinde kalmasını sağlayarak mülkiyet hakkını güven altına alırdı.

«Beşinci Boğum — Devlet, mükelleflerin ödediği gelir vergisini kaldırarak ferahlık yaratmalı, sadece ödenmeyen vergilerin tahsiliyle yetinmeliydi.

«Altıncı Ana Boğum — Anası ve faizleri milyarlara varan sıkılı biriktirme kâğıtları (4) hazinenin en büyük derdi olmuştu. Halk bugüne kadar, bunlardan biriktireceği kadarını biriktirip hevesini almıştı. Bu

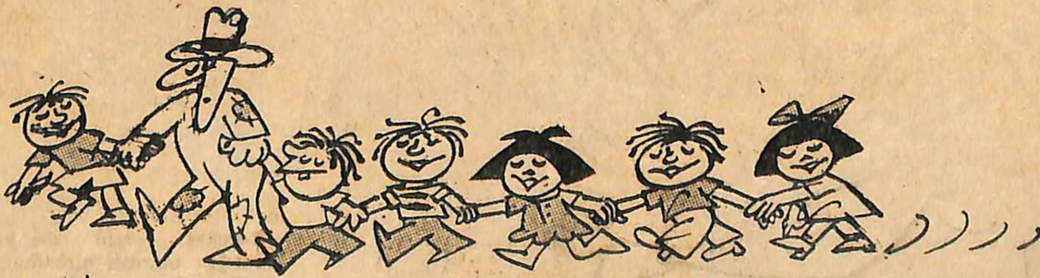
(1) Ralod, Barbadonya para birimi olup, dolarla ters yönde hareket ederdi.

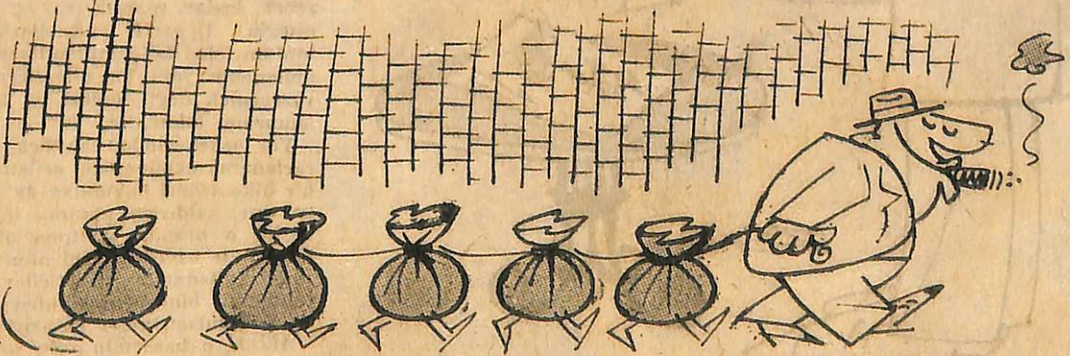
(2) Bu, bir heyet olmayıp üstadın ünvanlarını ve buluşlarından ötürü bilim akademisi tarafından verilen ödüllerin formüllerini göstermektedir.

(3) Üstad, bunların adlarını açıklamamış, bu ciheti ilgililerin ferasetine bırakmıştı.

(4) Bizdeki tasarruf bonoları gibi bir şey olsa gerek.

Eğitim yetersizliğinden, fakirler çok çocuk yapıyor. — Gazeteler —

BABALAR!

kâğıtların, ihdas edilecek Resmül Kaşkarik kanunu (5) ile geri alınması şarttı. Bu, hukuk ilkelerine çok aykırı da olsa, Uleman Timurdest zamanında çıkarılan Resmül Katakul uygulamalarına bal gibi uygun düşerdi.

«Yedinci Boğum — Hükûmet; çay, kahve ve nargile gibi mükeyyefât fiyatlarında binde bir oranında indirim yaparak halka moral vermeliydi. Devlet kurumlarında üretilen mal fiyatlarının artırılmasından titizlikle kaçınılmalıydı. Bu malların fiyatları sabit tutulmalı fakat tartılmalarında kullanılan ölçü birimleri tondan kiloya, metreden de milimetreye indirilmeliydi. Zaman zaman belediyelerce ekmek için uygulanan bu sistem; kasap, bakkal ve manav gibi Barbadonya esnafı tarafından zaten öteden beri başarı ile kullanılmaktaydı.

«Sekizinci Boğum — Endüstri ve ticaret geliştirilmeliydi: Ağır demir sanayiini beslemek için, bol miktarda çelik ihtiva eden mercimek ve ıspanak tarımına geniş yer verilerek esaslı bir tarım reformu yapılması şarttı. Yurt içinde ziynet eşyası olarak kullanılan kömür, ihraç edilmeli, buna karşılık, dünya piyasalarında daha ucuz bir saf kömür olan elmas ithal edilip kaloriferlerde yakılmalıydı.

«Dokuzuncu Boğum — Yağ ve yakıt teminindeki imkânsızlık nedeniyle helva yapamayan halk için şeker, lüzumsuz bir madde haline gelmişti. Pancar küspeleri ucuzca yurttaşlara verilmek şartiyle şeker, tamamen ihracata yöneltilmeliydi. Pancar küspeleri, ineklerde olduğu gibi insanlarda da süt verimini artırırdı. Teşkil olunacak, küspeyle beslenmiş gezici sütana ekipleri, pastörizasyona da hacet kalmadan, halkın süt ihtiyacını hilesiz olarak en tabiî yoldan ve en zevkli bir şekilde karşılayacaktı.

«Onuncu Ana Boğum — Döviz işçilerinin bin bir sıkıntıya katlanarak gönderdikleri paraların Barbadonya bankasında yığılıp kalması, ekonomi açısından çok sakıncalıydı. Bu dövizler, hacı kafileleri kanalıyla kutsal yatırım maddeleri ithalâtı kesimine aktarılmalıydı. Hacıların dönüşte getirecekleri miskli amberler Barbadonya havasına sihirli bahar kokuları saçacak; hacıyağları, tereyağını unutan halka kutsal bir teselli sunacaktı.

«Onbirinci Geçici Boğum — Barbadonya'nın, kararname niteliğinde kanunlar yerine, kanun niteliğinde kararname çıkarması, alınan tedbirlerin hiç olmazsa bir kabine süresince yürürlükte kalacağı inancını kuvvetlendirirdi.»

* * *

Emil Ludwig von Goldenheim'ın tavsiye ettiği tedbirler, pek kısa zamanda gür filizlerini vermeye başladı:

Yeni emlâk vergisi ve ekleri karşısında mülk sahipleri, binaları kaldırıp arsalarına mercimek ve ıspanak ektiler. Üretilen bitkisel çelikler, ülkenin çelik rezervini kuvvetlendirdi.

Oturacak ev bulamayan Barbadonya'lılar, kumlu topraklarla yumuşak kayaları oyup yerin altına girerek ev, bark sahibi oldular. Maliye, bunlardan da vergi istedi. Fakat bu köstebek yuvaları, emlâk vergisi kanunundaki bina tarifine sığmadığından, Barbadonya Danıştayı uygulamayı durdurdu.

Yakacak bulamayıp kış boyu bitevîye zangırdayan halkın yarattığı titrek figürlerle Barbadonya folkloru dev gelişmeler gösterdi. Barbadonya televizyonu, büsbütün titretrek gösterdiği bu figürleri aylarca yayınlamakla bitiremedi. Yeni ve masrafl programlar hazırlama derdinden kurtuldu. Halk da, biraz yenilik görerek ferahladı.

Kara ve deniz taşıtlarına binemeyen halkın, uzak mesafeleri koşarak veya yüzerek aşmaya çalışması sonunda, maraton ve yüzme dallarında akılları durduran rekorlar elde edildi.

Ölçü birimi indirimleri yoluyla yakıt satışlarında yapılan fiyat ayarlamaları, pek parlak sonuçlar verdi: Bütün buharlı ve motorlu taşıtlar Ayşe Hala fırınlarında eritilerek sıhhî ihtiyaç kapları endüstrisi değerlendirildi.

Barbadonya yaylâlalarında yetişen yabani otlar halk beslenmesine tahsis edildiğinden, bütün atlar yabancı ülkelere satılarak bolca döviz sağlandı. At ve manda arabalarının tekerlekleri çıkarılıp tahtırevân haline getirildi. Halk, artık buzlu ayran içemiyor fakat her çeşit işine ipek tenteli tahtırevânlarla pek âlâ gidebiliyordu.

Memurların ön - ayak olduğu çıplaklık salgını, kısa zamanda Barbadonya'yı yeryüzünün en şirin çıplaklar kampı haline getirdi. Dünyanın her tarafından her mevsimde erkekli dişili milyonlarca cıbıl, Barbadonya'ya hücum etmeye başladı. Döviz yağmuruna şemsiye dayanmıyordu.

Bu yeni ekonomik ve biyolojik rejim, Barbadonya canlılarının anatomik yapılarında, Darven'in nazariyelerine uygun yeni adaptasyonlar da yarattı: Etten ota geçiş, insanların sindirim sistemlerine işkembe ve teferruatı gibi yeni organlar eklerken, otlarını insanlara kaptıran inekler de ete yöneldiler: Önce birbirlerini, sonra da çevrelerindeki insanları yemeğe başladılar. Böylelikle, plânlı dönemin beşinci devresinde Barbadonya'da insan azaldı, inek çoğaldı.

Dolgun memeli inekler, Barbadonya ovalarını baştan başa kaplamıştı. Gezici sütana ekiplerinin sütlerine alışmış ve sayıları çok azalmış olan Barbadonya'lılar, inek sütü içmesini çoktan unutmuşlardı. Çaresiz kalan zavallı hayvanlar, kendilerine ağırlık veren memelerini boşaltabilmek için biribirlerini emerek ferahlamaya çalıştılar.

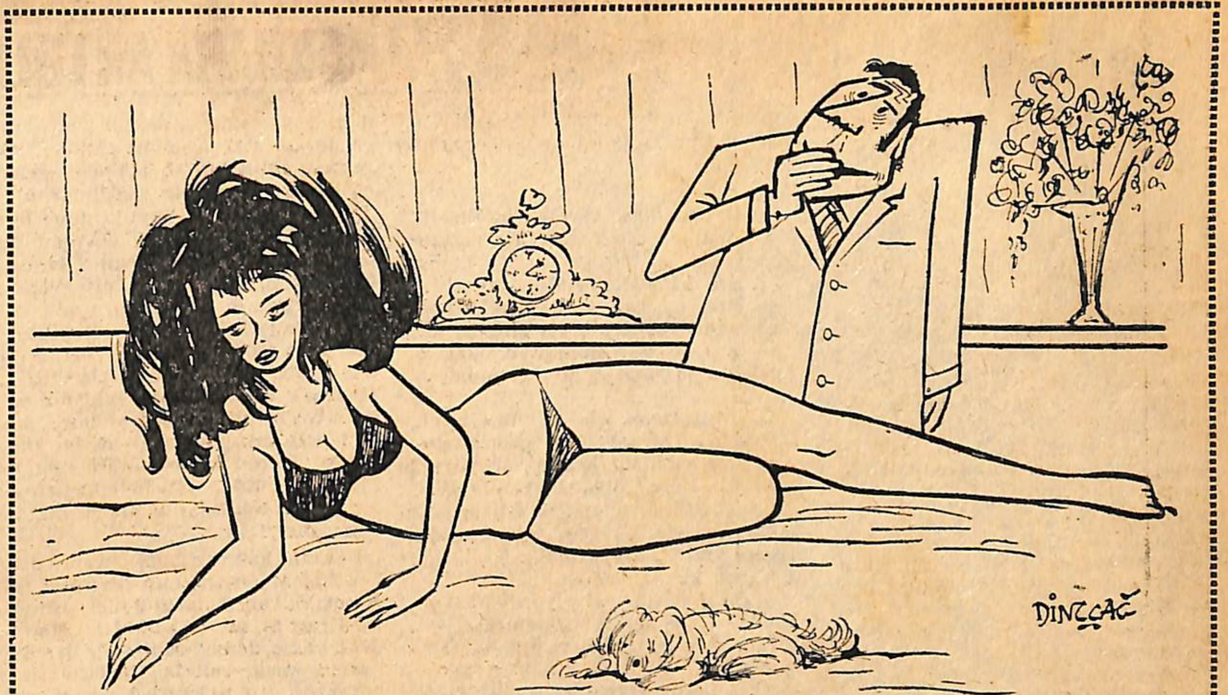
İneklerin gösterdiği bu asil dayanışma örneği, ne yazık ki, Barbadonya'lılara yararlı olamadı: Koskoca ülkede, yalnız altınla dolu hazineler kalmıştı. Onlar da, ovayı dolduran ineklerin beslenmesine elverişli değildi.

* * *

Hayatta kalan birkaç Barbadonya'lı, bu yeni duruma bir çare bulması için gene Üstad Goldanheim'ı aradılar. Fakat zavallı Üstad, bu beş mutlu dönem içinde intibak işlemini bitiremeden Barbadonya'dan gelecek ücretin hasreti ile, donuk bakışları Barbadonya göklerine dikilmiş olarak o günlerde ölmüş, Barbadonya'nın tek ümit güneşi de böylece sönüp gitmişti!...

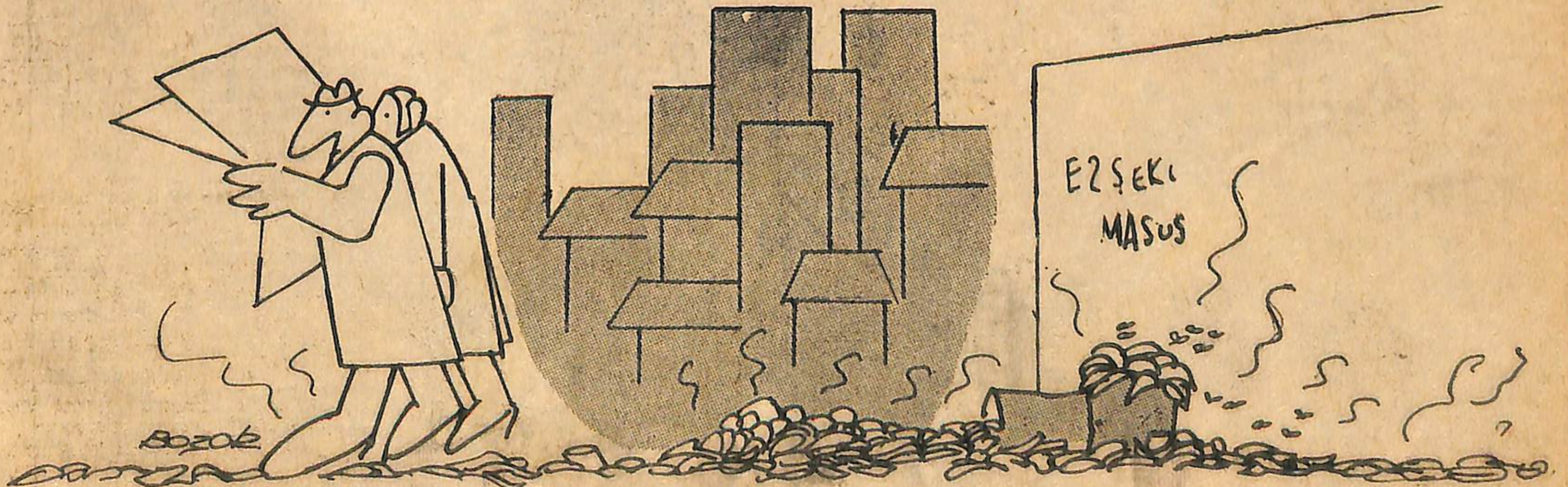
Tarık RONA

(5) Barbadonya halk sözlüğünde kaşkariko vergisi anlamına gelir.

— Hem evli kalacağız, hem de sen istediğin gibi yaşayacaksın ha?.. Bırak şimdi günün politikasını!..

Şehir adları yerine numaralar kullanılacak. — Gazeteler —

— İstanbul'a 100 Numara derler her halde!..

50 YILIN AKBABA ANTOLOJİSİ

DERLEYEN: KUDRET SİNAN

Şemsi BELLİ

SEÇİM FESTİVALİ

ADAY listeleri ilân edildiği zaman yıllardır seçimlere karşı bıkkınlık duyan tüm seçmenler, keyiften dört köşe oldular!..

Manolya Partisi Zeki Müren'i, Cumhuriyetçi Helva Partisi İnci Birol'u, Meşin Top Partisi Turgay'ı, Kamera Partisi Göksel Arsoy'u, İstanbul Belediye Başkanlığı için aday göstermişlerdi.

Belediye Encümeni listelerinde daha değişik, daha tatlı, daha çekici (Hem de ne çekici!...) adaylar vardı: Neriman Köksal, Lefter, Kadri, Metin, Ayhan Işık, hamallar kâhyası Kerim Vinco... Ve lezzeti kollardan, ünü dillerden, afişleri yollardan taşan bir sürü şöhret...

Seçim festivali, bu hengâme ile başladı: İnci Birol, Taksim Gezisi'ndeki boş alanda etrafını çeviren onbinlerce hayranına biyolojik yapısının bütün yönleriyle sesleniyordu:

— Benim canım - ciğerim, sevgili İstanbullularım!... Dünya, seks ve raks mihveri etrafında döner!... Evrimlerin ve devrimlerin temeli, çağdaş uygarlıkların temeli ise kadın vücudunun varyantâl ve oryantal titreşimleridir!... Hadi bakalım, şi - na - nay!... Hep beraber sevgili seçmenlerim, hep beraber!...

Onbinlerce elin tempolu şakırtısı İnci Birol'un şıkırtısına karışırken Havva anamızın bu marifetli kızı Belediye Başkanlığı için gerekli olan tüm özelliklerini ve güzelliklerini cömertçe ortaya koyuyordu...

Cumhuriyetçi Helva Partisi, meydanın birçok yerlerine süslü dövizler asmıştı: OYUNUZU C. H. PARTİSİNE VERİNİZ!... İNCİ BİROL'UN BAŞKANLIK EDECEĞİ BELEDİYENİZ, HERKESE BAŞINI SOKACAK BİRER YER SAĞLAYACAKTIR!

Manolya Partisi Başkan adayı Zeki Müren, seçmenlerin çokluğu karşısında —kalabalıkta başına bir kaza gelmesin diye— Bayezit Kulesinin tepesine çıkmıştı. En az yarım milyonluk bir kitleye sesini duyurabilmek için civardaki bütün sokak ve caddelerin her köşesine kocaman kocaman hoparlörler yerleştirmişlerdi.

Başkan adayı Bay Zeki Müren, dinleyicilerine tatlı öpücükler sunduktan sonra en sevimli şarkılarından birine başladı:

Kalbinizin içine
Başka aday girmesin!...
Bana ait listeler,
Sakın ha silinmesin!
Hiç kimse benim gibi
Gemsiz ata binmesin;
Kalbinizin içine,
Başka aday girmesin!...

Kamera Partisi başkan adayı Göksel Arsoy, Şişli Tepesinde; Meşin Top adayı Turgay, Mithatpaşa Stadında seçim kampanyasının en renkli nutuklarını çekiyorlardı.

İstanbul caddeleri, günlerce, haftalarca insan selinden geçilmez oldu. Ve... Nihayet seçim günü, sporcusundan evde kalmış kızlarına kadar bütün İstanbul sandık başına koştu...

* * *

— Oyunu kime vereceksin Buket?

— Ben mi, Zeki Müren'e vereceğim tabii!...

— Sen kime vereceksin teyze?

— Ben de ona vereceğim kızım, vereceğim amma alır mı bilmem ki?

— Alır teyzeciğim alır, almasa adaylığını koymazdı, herkesinkini alır o!...

Oy kullanmak için kuyruğa giren kalabalığa kenar semt dilberlerinden orta yaşlı bir hanım yaklaştı:

— Hemşire, diye fısıldadı. Ben de Zeki Müren'e vermek istiyorum; lâkin bu işlerin acemisiyim, nerde vereceğimi bilemiyorum!...

Körpe bir fingirdek:

— Her şeyin yolu yordamı var abla!... Öyle açıkta beklemekle Zeki Müren'e oy değil, selâm bile veremezsin!... Kuyruğa gir, kuyruğa!... Herkes nerde veriyorsa senin de sıran gelince orda verirsin!...

Erkekler de ayrı bir kuyruk teşkil etmişlerdi. İriyarı, burma bıyıklı, sırım yapılı erkekler...

— Ula Derviş, sen rayını hangi partıya veriysin?

— Turgay'a veriyorum âbi, Turgay'a!

— Ula Durgoy dediğin kim ki?

— Amma yaptın be Hasan âbi, hiç maça gitmedin mi sen?

— Ula gitmez olirim ben?... Benim görmediğim melmekât var mı ki? Moç dediğin Ezircân'ın gazasi mi, yohsam Gayseri'nin mi?...

Bir başkası lâfa karıştı:

— Lân hırpo!... Yerim seni alimallah!... Oyunu Zekâbiye vereceksin, anladın mı?...

* * *

Manolya Partisi adayı Zeki Müren, arkasından sürüklediği yüzbinlerce erkeğin ve kadının oylarıyla İstanbul Belediye Başkanlığına; Fenerbahçeli Lefter, Galatasaraylı Metin, Beşiktaşlı Suat, film yıldızı Ayhan Işık, hamallar kâhyası Kerim Vinco, yıldızlar yıldızı Neriman Köksal ve şürekâsı Belediye Encümen üyeliklerine seçilmişlerdi.

Encümenin ilk toplantısı pek şaşaalı oldu. Lefter, Metin ve Suat eşofmanlarıyla gelmişlerdi. Kerim Vinco, Neriman Köksal'la, Ayhan Işık, Cemile Çilek'le başbaşa idiler.

Manolyaların süslediği Başkanlık kürsüsüne telli - pullu elbisesi içinde çıkan Zeki Müren, baygın bir göz süzüşü ile çevresini taradıktan sonra:

— Merhabaaa!... diye oturumu açtı. Benim çok, pek çok, pek çoktan daha çok sevgili dinleyenlerim!... diye devam etti. Hepinizi candan, yürekten, ruhumun tâ içinden gelen en derin sevgilerle selâmlarım!... Ayyy!... Siz de mi buradaydınız bay Kerim Vinco!... Aaaa!... Ayhan da burada!... Şekerim, inanın ki çok bahtiyarım!... Ahh!... Lefter'ciğim, Metin'ciğim, Suat'çığım benim!... Ne tatlı olmuşsunuz eşofmanlarınızla!.. Sizi gidi çapkınlar!... Korkarım ki burayı da sahaya benzeteceksiniz!... Hadi söz verin bakiim, ikidebir şut çekmiyeceğinize!... Biliyorsunuz, benim pek antrenmanım yok bu günlerde... Durup dururken gol yemeye niyetli değilim!... Fazla sıkıştırırsanız kaleyi Neriman ablamıza bırakırım vallahi!...

Başkan, konuşmasına devam ederken Belediye Sarayının çevresini görülmemiş bir kalabalık doldurmuştu. Genç kızlar ve kadınlar, ellerindeki çiçek demetlerini Belediye binasının pencerelerine fırlatıyorlar, erkekler yeni Belediye Başkanlarını kucaklamak, eller üstünde taşımak için sabırsızlık içinde bekleşiyorlardı.

7 Kasım 1963

NA MACBURİYATİM VOR?

— Şu mabbüslük denilan rütbanin bona verdiği zorari, Halep'ten gelen çakirge sürileri mahsulata virmaz!...

Dinla can gulagiynan beni da, modda modda söyliyam sana gardaşim!...

Şu oyağimdaki laylon çorabi göriysin?... Bu laylon çorap, söylayacağim lâkırdinin 1 inci Moddasi!... Zamheri ortasinda laylon çorap geymak demek romatismaya dutulmag demaktir gardaşim!... Ben alişmişim gış gününde galın yün çoraplar geymeye; alişmişim amma olmiyor ki gardaşim!... Modam ki millatvakili göriniyoruk kütükte, ganuna, nizama etaat etmekliğimiz ilâzim!... Gıl çorap geyip de mencilise getsem mabüs orkadişlar köti bakiyorlar oyağima!... Halbusiki banim na macburiyatim vo laylon çorap geyip oyağimi üşitmaya?... Na mecburiyatim vor romantisma hasdelüğünü gınali maktubinan çoğirmaya?... Heç bi macburiyatim yohhh!... Yegâna sebebisi: Melmekât mönfaati!...

MODDA : 2

Bilmam zatiniz bizim o taraflari görmüşliğiniz vor mi?... Tezze goyin yoğirdi olmiyor, sofra da açilmiyor bizim melmekâtta!... Ben alişmişim tezze goyin yoğirdina; paklova, börag olsa gine da canim çekmez yoğirtsiz yemak yemasini... Mabüs oldiğimdan bugüne gadder goyin yoğirdinin hasretlüğü içinda yaniyorim!... Angara şeharinda goyin beslamak mümkinisi yohhh!... Hal, vaziyat bu çeşit olinca bir lokma yemaği iştahinan yiyamiyorim Yayiğ oyrani, goyin yoğirdisi gozümde tütiyor!... Alla içün sen söyla: Na macburiyatim var goyin yoğirdinin yohliğindan dolayi ac galmiya?... Yegâna sebebisi: Melmekât mönfaati!...

MODDA : 3

Ahan bu üçünci moddayi yeddi kâtip yeddi galeminan yoziyor gine bitiramiyor!... Nomissizim, şarafsizim ki yalani, dolani var ise!... Dinimiz dörde gadar izinnâme vermiş, Hazreti piyğamberin emrini dinlamamak haşâ, haşâ, insanı kâfir eder. Böyla oldiğindan dolayi banim da iki orvadisi mavcut... Gontencan dolmasin diya öteki ikisinin yerina hanüz tayinlama yopmadim... Düniya hali bu... Ne zaman ehtiyaç oliyor, o zoman gontencani doldiriyorim...

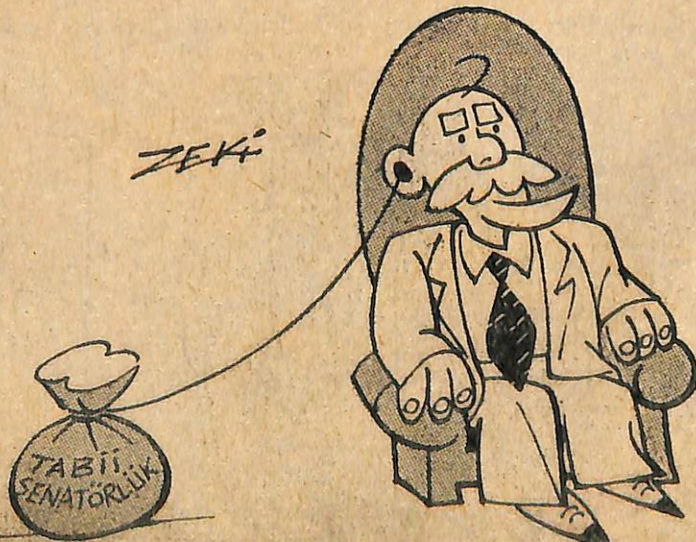
Eyi, hoş emme, mabbüslük mokamina geçolidanbari şaşirdim na yapiyorum... Yüsgek ziyofatlarda herkes oravidisini getiriyor, lokin ben götiramiyorim... Sebebiyati iki adet olişi... Purutakal midir pirotokol midir nadir, işta o ganuna aykıri geliyormiş!... Eeee gardaşim bu gadar zomandan soyna orvadin birisini üçdan dokiza boşamağ olir mi? Na macburiyatim şor orvadisi boşayim?... Na macburiyatim vor, iki orvadisinin mevcudatini bira indiram?... Heç bi macburiyatim da yohhh!... Fegat dedim ya, melmakât mönfaati!... Sırf melmakâtin yüsgek mönfaatinin hatiri içün orvadisinin birisini yolladim çifliğa... Şimdi Allâyı sevarsan cuğap vir bana: Ben iki orvada alişmişim... Na macburiyatim vor tek orvadinan otirmaya?... Sırf melmakât mönfaati!...

MODDA : 4

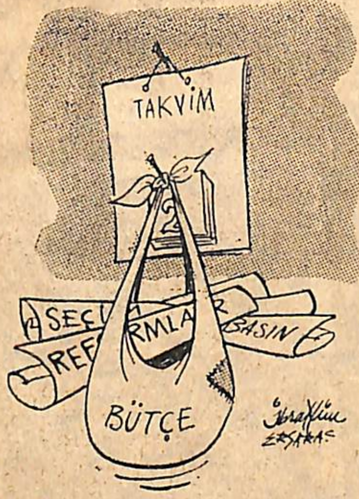
Hele şu medaniyat yulari sinirima dokiniyor gardaşim!... Gıravit dahmağ, guyruhlu çeket giymağ, tahta gibi köynek yahanisi boynima geçirip bola ziyafatina getmağ benim içün ne lüzum?... Ben alişmişim geniş mintanlara... Alişmişim peyigi geniş şolvarlara... Alişmişim irahat döşşeklerin üstünda uzanmağa. Şimdi cesedimin her yanini dar esbabinan sıkiştiriyorum, gazzıh gibi iskâmlelerin üstinda otiriyorum. Mencilista otirdiğim goltuğ bile iranat değil... On hokkalık yün döşşeklerin üstüne uyuyamiyorsin, belini galin yastiğlara dayamiyorsun, ne lezzati olir istirahatlamanın?... Mencilise döşşek, yastığ götirsam herkâs banimlan zavklanir. Götirmasam irahatlama yohhh... Na macburiyatim vor banim, cesedimi irahatsiz etmaya?... Heppisinin sebebisi: Melmakât mönfaati!

MODDA : 5

Şu duvardaki tasvirima bakiyorsun, bir de bana bakiyorsun, aradaki böyük fargı heman anliyorsin... Bu fontoğirafisini çektirdiğim zoman, mabbüslük yoğidi. Göriyorsin ki bıyığimin her ucundan bi adam asilir!... Bu gozel bıyığlari bah ne voziyata goydilar!... Uçlarini kesmişim. İtin guyriğina çevirmişim o gaytan bıyığlarimi... Bıyığ demak, bi erkâğin şerafati demaktir... Na macburiyatim vor ki bıyığim! kestiram?... Na macburiyatim vor k. erkâklik şerafatindan mahrumlama galam?... Yegâna sebebisi: Melmakât mönfaati!...

— İnönü, tabii senatör oldu. —

— AP, hükûmetin yapılacak işleri takvime bağlamasını istedi. —

MODDA : 6

Geçanlarda böyük bir düvelin pâdişahi gelmiş. Lököz bi ziyofatlama verdilar... Bani da çoğirdilar... Getmayacak idim amma belkim yohlama yapilir, ben nohsan çıharim da hökumatin giredisi gırılır diya gahtım gettim.

Sofranin başinda bi süri çotal, gaşşiğ, bıççağ vor... Culuh gızartmasi geldi. Herkâs bi elinda bıççağ, bi elinda çottal oynayip duriyor. Culuğun bi budunu duttiğim gibi iki eliminan beranber etlari gemirmaya başladim. Orkadişlar çoğ gızdilar, kimi oyağima basti, kimi göz-gaş eyledi.

Başladim ben de çatalinan, biçağinan oynamağa... Şimdi sen soyla gardaşim, na macburiyatim vor ki iki sahat çatal - bıççağ bi direm et goparmağ içün uğraşiyorum?... Sebebisi: Melmakât mönfaati!...

MODDA : 7

Mabbüslük heç eyi bi zenaat değil gardaşim!... Bu işin zorarlarini saymağinan bitirmak mümkinisi yohhh. Gidan hofta, orkadişlar bilatlamişlar... «Operaya gidiyoriz hap baranbar, saa da bilat aldik!» dedilar.

Ben na bilam Opera'nın na oldiğini?... Onlar opara deyince ben de para mara veriyorlar zannediyorum. Garar verdik, gidek mi gidek!...

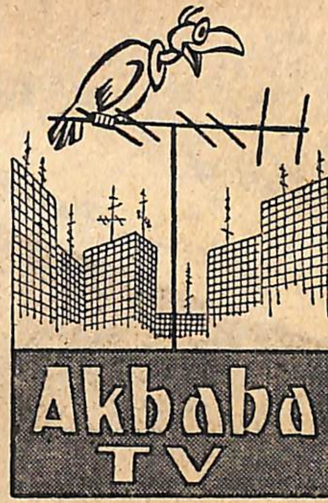
Böyük bir gapidan böyük bir salonlamaya girdik. En yüsgek garilar, en yüsgek erkâklar heppisi dolmişlar içariya... Cigora içmak yasağ!... Alantriklarin işiği kölgelandi. Garşimizda bi tiyatora sahnesi açildi. Tiyatora gızlari çıhti. Bi gonişmalari var görsan şaşiriyorsun, dali oliyorsin... Gaydalı gaydalı gonişiyorlar birbiriynan... Erkâklar bağiriyor, garilar çağiriyor... Lokin tiyatoradan başga her şeya benziyor. Göbak atmasi yohhh. Çifta tallisi yohhh... Bu Angara şeharinin tiyatorasi bila bizim melmakâtin tiyatoralarina benzamiyor gardaşim... Allâ sani inandirsin, tam uçbuçuğ sohat gayideli bağirtilardan gulağimin anasi ağladı... Na macburiyatim vor ki üç sahat ciğara içmadan o zıriltilari dinlayam?... Sırf melmakât mönfaati!...

Ne dirlarsa desinlar... Ben melmakâtimi sevan adamim... Melmakâtin yüsgek mönfaatinin hatirisi içün her şeye gatlanacağim! Ne yapam ki!... Melmakât mönfaatini ban düşinmayam, o düşinmaya, peki kim düşinacak?... Biz olmiyoriz batiyor gediyor melmakât!...

Şemsi BELLİ

1 Kasım 1962

SPOR SERVİSİ SUNAR

Bu akşamki haberler bültenimizde sizlere çok ilginç bir olaydan söz edeceğiz sayın okurlar... Peştemalspor başkanı bir basın toplantısı yaparak, dünyanın en ünlü ekibiyle kendi sahasında veya o takımın seçeceği herhangi bir sahada üç maç yapmayı arzuladıklarını bildirdi. Şartlarını da şöyle sıraladı:

«Dünya Futbol Federasyonuna müracaat ettik. İstedikleri ekiple istedikleri yerde üç maç yapmak istiyoruz. Maçların her hangi birinde istedikleri takımdan oyuncu alabilirler. Biz futbolcu değişikliği yapmayacağız. Onlarınki âdeta bir dünya takımı hüviyetinde olabilecek... Maçlar nerede olursa olsun kendi paramızla gidecek ve bir ücret talep etmeyeceğiz... Ancak, maçların hasılatı mahfuz kalacak... Peştemalspor ancak üç maçı da kazanırsa bu üç maçın hasılatını talep edecek. Bir tek beraberlik halinde dahi hasılat bizimle berabere kalmayı başaran takımın olacak. Yenilmemiz halinde, yenildiğimiz kulübe veya bir karma yapılmışsa o karma hesabına kulübümüzün bütün kasa mevcudunu, istedikleri oyuncularımızı verip kulübümüzü kapatmayı taahhüt ediyoruz. Ama üç maçı da galip bitirirsek bu üç maçın hasılatı tamamen Peştemalspor'un olacaktır.»

— Böyle bir bahsi nasıl göze alabiliyorsunuz? Peştemalspor öyle dünya kulüplerine kafa tutabilecek bir kulüp değil ki...

— Orası bizim bileceğimiz iş... Bu maçların organizasyonu için dünya kamu oyuna duyurunuz. Biz şartlara razıyız...

(Bu basın toplantısının neşri bütün dünyada heyecan ve hayretle karşılandı sayın seyirciler... Dünyanın ünlü takımlarından (Fırtık), talebe ilgi gösterdi... Maç tarihleri kararlaştırıldı... Peştemalspor idarecileri Fırtık'a dünyanın istedikleri kulüplerinden takviye alabileceklerini, maç sahasını da kendilerinin seçmesine müsaade ettiklerini bir daha bildirdiler... Ancak, maç hasılatı bloke edilecek... Fırtık berabere kalsa dahi hasılatın tamamını alacak. Galip gelirse zaten diğer iki maça lüzum kalmıyor... Size önümüzdeki hafta ilk maçın neticesini aktarmak üzere iyi geceler...)

* * *

Sayın seyirci ve dinleyiciler, biliyorsunuz aradan bir hafta geçti ve Peştemalspor'la Fırtık maçı bu akşam yapıldı... İnanılmaz bir netice... Dünyanın en kuvvetli ekiplerinden biri olan Fırtık, Peştemalspor'a 1 - 0 mağlûp...

Maçın hasılatından Peştemalspor, bir kuruş bile almıyor. Para bloke edildi. Biliyorsunuz, Peştemalspor ancak yapacağı üç maçı da kazanırsa o zaman bu üç maçın hasılatının tamamını alacak. Aksi takdirde talepleri yok. Masraflar da kendilerine ait. Bu üç maçın birinde mağlûp olurlarsa bu sefer de kulüplerini kapatacaklar. Şimdi biz size bu 1 - 0'lık inanılmaz galibiyeti anlatalım... Efendim, maç baştan sona kadar Fırtık'ın baskısı altında geçti. Peştemalspor tek doğru dürüst akın yapamadıktan başka, müdafaada da beceriksizdi. Ne var ki Fırtık forvetleri topu inanılmaz bir şekilde ya avuta atıyor ya da hiç de fevkalâde bir kurtarış yapmamış olan Peştemalspor kalecisine teslim ediyorlardı...

İkinci devrenin son saniyeleri oynanırken Peştemalspor kalecisi yerini bek'e bırakarak santrfora geçti... Artık maç bitmek üzere... Yürüdü yürüdü... Çalımladı... Tek başına... Kaleciyi de geçti... Gooooll!... Maç böyle bitti...

Şimdi diğer haberlerimiz...

* * *

Sayın AKBABA Televizyon seyircileri, size büyük bir müjdemiz var... Geçen hafta Fırtık takımını 1 - 0 yenen Peştemalspor, bu hafta da gene aynı sonuçla 1 - 0 galip geldi... Bu sefer Fırtık, dünyanın en ünlü kalecisi Uçarof'u takviye olarak almıştı... Baştan sona bastırdılar... Uçarof, kalesinde oturmuş pasyans açıyordu... Nihayet maçın son saniyeleri geldi. Bizim kaleci gene santrfora geçti. Rakip, geçen seferden dikkatli... Hep birden üzerine çullandılar... Geçti... Geçti... Geçti... Beline sarıldılar. Nafile... Attı... Gooolll...

* * *

Sayın seyirciler, bu hafta artık bütün dünyadaki heyecan son haddinde... Peştemalspor'un inanılmaz maçları dolayısiyle dünyanın en büyük stadında son maç... Fırtık takımı da çeşitli ünlü futbolcu takviyeleriyle Fırtık olmaktan çıktı. Her ülkeden iki üç futbolcu yer almış... Bu akşamki maçın neticesini son haber bültenimizde nakledeceğiz...

* * *

Sayın dinleyiciler,

Son haberimiz hiç de iç açıcı değil... Peştemalspor bu gece oynanan maçı, 30 - 0 kaybetti... Aslında, aradaki kuvvet farkına göre bu netice normal olmakla beraber biz mucizeler görmeye alışmıştık... Bu ağır hezimetten sonra, muhabirimiz, Peştemalspor'un başkanı ile görüşmüş, ilk iki maçtaki akıl almaz galibiyetlerden sonra bu neticenin nasıl meydana geldiğini sormuş.

«Allah o herifin karısını kahretsin» diyor başka bir şey demiyormuş. «Hangi herif?... Ne karısı?...» diye soracak olmuş... «Kâh kaleci kâh santrfor oynayan hergelenin karısı» demiş başkan... Bizim muhabir başka bilgi alamamış. Kafile yurda döndüğünde sizlere daha geniş malûmat verebileceğimizi umuyoruz...

* * *

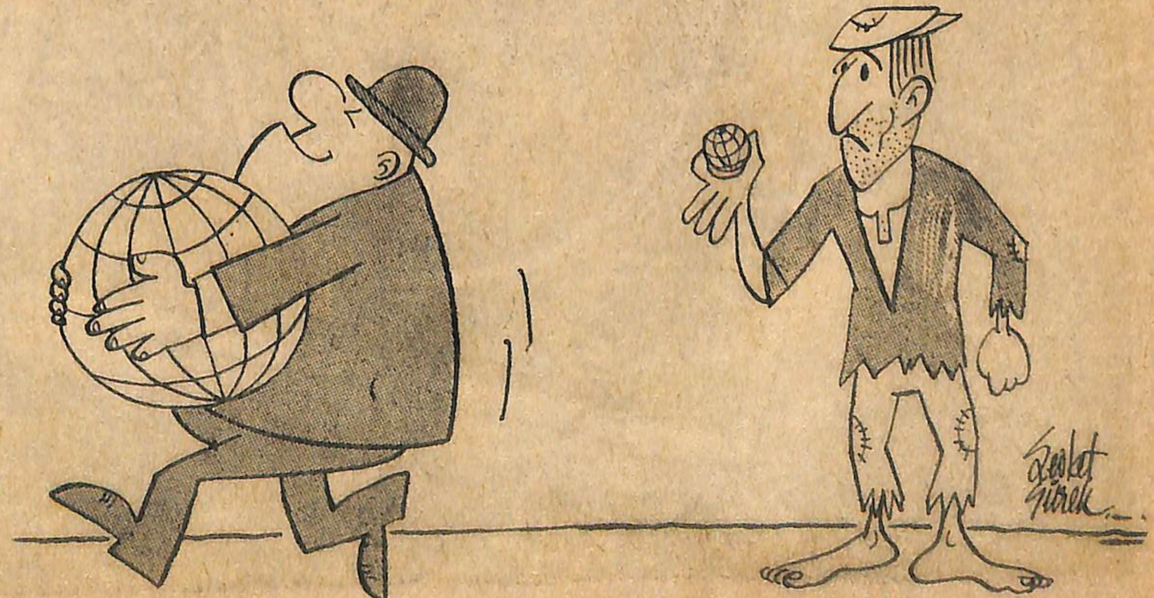
Sevgili dinleyiciler,

Peştemalspor maçlarının içyüzünü keşfettik.

Bahsi geçen oyuncunun okunup üflenmiş, uğurlu bir peştemalı varmış... Onu beline sarıp şortunu üstüne giyer, sahaya öyle çıkarmış... O peştemal sayesinde kaledeyken kalesine gol girmez, ortalığa fırlayınca da savurduğu topu istediği noktaya gönderirmiş... Bu peştemalın özelliğini bir kendi bir de kulüp başkanı bilirmiş. Gevezelik eder diye karısına bile söylememiş...

Durumdan haberi olmayan kadın da maç saatinde peştemalı yıkamış... Bre medet... Peştemal yok... Eve gidip bulsa bile vakit yok. Üstelik ıslak... Maç başlamış... Netice malûm... Karısını da boşamış... Kadının ne kabahati var? Yahu zamparalık mı bu ki saklarsın karından?...

Yaman KORUR

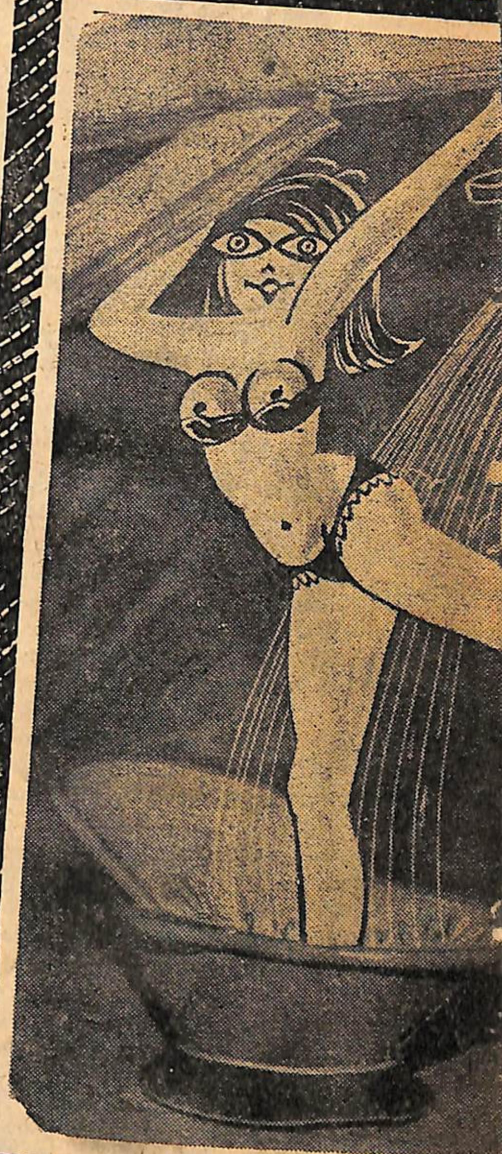

Yazısız

Denizleri kuruttuk... Şimdi de balıkçılar balık etinde bu güzel yaratıkları avlamağa başladılar...

Bunların da nesli tükenirse bakalım balıkçılar ne avlayacaklar?..

Bu adam, sonradan: Bir arkadaşımla kavga ettik demişse de kimseyi inandıramamış. Baksanıza, iki gözünü karısının şişirdiği nasıl da belli...

Aman evli baylar karınızla iyi geçinmeğe bakın... sonra böyle pullara konu olursunuz...

Pulu

Su Hatırası

Hatıra pulu. Hatıra pulu. Hatıra pulu...

son günlerde muz fiatları yükseldikçe yükseliyor işte bu pul bu amaçla satışa çıkarılmıştır. Yemekle bitmez bakmakla tükenmez...

sayın bayanlar... bırakınız kocalarınız bu pula sulansın... aksi halde su sıkıntısı çekeceksiniz demektir!

Bir gün gelecek mini etek modası da geçecek... fakat... bu puldaki mini eteğin modası geçmeyecek!..

HATIRASI

Gözü yükseklerde olan biri diyor ki: mırnav mırnav var mı bana bir av?

ZEKİ

Heyecanlanmak Yasaktır

muzaffer İZGÜ

NE zamandır sol omuzumun üzerinde bir ağrı, ayrıca kalbimde de sıkışmalar hissediyordum. İhmalkâr bir insan olduğum için, ha bugün, ha yarın diyerek bir türlü doktora gitmiyordum. Bir ay önce, bir gece çektiğim sıkıntıların sonucunda doktora gitmeye karar verdim.

Doktor, kalbimi dinleyip, elektromu da aldıktan sonra:

— Eveeet, diye söze başladı. Fazla önemli bir şey yok ama, yine de bir kalb hastalığı başlangıcı olabilir. Onun için size heyecanlanmayı katiyetle yasak ediyorum. Bundan böyle hiç mi hiç heyecanlanmayacaksınız, eviniz yansa bile ceketinizi alıp sokağa çıkacak, katıla katıla güleceksiniz...

— Olur, dedim.

— Bakın tekrar ediyorum katiyetle heyecanlanma yok!...

— Yok doktor bey...

Verdim doktorun vizite ücretini çıktım dışarıya... Çalıştığım yere gelince, ilk önce Hayri bey sordu:

— Ne imiş?

— Şey canım, kalbmiş... Hani şuramdaki ağrı, bir de şuramdaki sıkışma...

— Yuh yahu, aynı bendeki gibi... Sen hiç aldırma azizim, ben yıllardır çekerim, evhamlanıp mevhamlanma...

Oysa ki ben bugüne değin Hayri beyin kalbinden şikâyet ettiğini duymamıştım... Onun ardından izin işini söylemek için şefin odasına girdim.

— Evet neymiş? dedi.

— Şey, dedim, kalb hastalığı başlangıcı olabilirmiş. Doktor hiç mi hiç heyecanlanmamamı söyledi...

— Yahu senin şuran ağrıyor, şuran da sıkışmıyor muydu?

— Evet...

— Ühüüü bende on yıldır o dert var... Yok yok sakın aldırma azizim. Gerçi dinlen, istirahat et ama, evhamlanma sakın... Aynısı bende de olur...

«Ulan madem hepinizde olur, neden hiçbiriniz gitmezsiniz doktora, içinizde bir ben miyim muhallebi çocuğu?»

Ama denmez ki böyle...

Heyecanlanmamak için eve yaya gitmeyi tercih ettim. Öyle ya, ne demişti doktor, «Hiç heyecanlanmayacaksın» demişti. Şimdi bindiğim dolmuş şoförünün cambazlığı uğruna kimbilir nasıl heyecanlanacaktım? Başladım yaya yürümeye. Hattâ heyecanlanmayayım diye her zaman rüzgâr gibi geçtiğim geçitlerden, polisin ve trafik lâmbalarının işaretleriyle geçtim. Yoldan bizim bakkala uğradım:

— Hayrola erken erken? dedi.

— Hiç, dedim, doktora gittim de...

— Doktor mu, hayrola ne dedi?

— Kalb hastalığı başlangıcıymış...

— Kalb mi, söyle bakalım neler oluyor sende?

— Şuram sıkışıyor, şuram da ağrıyordu...

Sigaramı uzatırken güldü:

— Ühüüü, dedi, ben o derdi yirmi yıldır çekerim, sana bir şey diyeyim mi, hiç mi hiç evhamlanma...

«Ulan demek bizim bakkal da kalb hastasıymış da haberimiz yokmuş.»

Geldim eve, karım:

— Ne dedi doktor? dedi.

— Hiç, dedim, kalb hastalığı başlangıcıymış...

— Hah haaa! diye güldü... Ayol, demek kimbilir ben gitsem benim kalbim için neler diyecek? Seninki yine benimkinin yanında nur nimet... Bak bak Allahını seversen bak, şimdi bile nasıl atıyor, duyuyor musun?

Tamam, bizim hanım da kalb hastasıymış da haberimiz yokmuş...

— Sakın ha, sakın evhamlanma, dedi...

— Olur olur, dedim. Yalnız onbeş gün dinlenme verdi, bilhassa şunu da tenbih etti, hiç heyecanlanmıyacakmışım...

O günden sonra yataktan çıkmadım. Elime aldığım hafif kitapları okuyor, onlarla yatağın içinde vakit geçiriyordum. Hattâ heyecanlanmayayım, trafik kazalarını, politikacı lâflarını duymayayım diye gazete bile okumuyordum. İlk dört gün iyi gitti ama, beşinci gün iyice rengim solmaya, güçten kuvvetten düşmeye başladım... Karım da bunun farkındaydı:

— Tekrar doktora gitsene, diyordu bana.

— Dur, diyordum, hele şu onbeş günlük dinlenme bitsin, ondan sonra giderim...

Sonunda onbeş günlük dinlenme bitti, tekrar doktora gittim. Doktor muayeneden sonra:

— Yaa, dedi, hastalık bayağı ilerlemiş, siz heyecanlanmışsınız galiba?

— Katiyen doktor bey, dedim. Yataktan bile çıkmadım...

— Size onbeş gün daha istirahat veriyorum. Sakın sakın heyecanlanmayın. Canım kendinizi serbest bırakın, aldırmayın dünyanın işine...

— Yok doktor bey aldırdığım yok.

Tekrar yatağıma döndüğümde, sanki doktora değil de buradan Güney Afrika'ya gitmiş kadar yorgun ve bitkindim. Ne doktorun ilâçları, ne dinlenme, hiçbiri kâr etmiyor, durduğum yerde mum gibi eriyordum... Hele yatağa yattığımın otuzuncu gününde sanki içi boş bir çuval gibiydim.

İşte ondan iki gün sonra bakkal Mustafendi ziyaretime geldi... Adam kapıdan girer girmez, sapsarı yüzümle karşılaşınca:

— Vah vah vah Cafer bey sen ne olmuşsun yahu kardeşim? dedi.

İnleyerek:

— Sorma, dedim, galiba kandilin yağını tüketiyoruz...

— İlâçlar?

— Alıyorum...

— Doktorun öğütleri?

— Harfi harfine tatbik ediyorum, bugüne değin heyecanlanacak hiçbir şey yapmadım...

— Sonuç? diye sordu bakkal Mustafendi.

— Sonuç gördüğün gibi... dedim.

— Demek doktor hiç heyecanlanma dedi ha?

— Yaa yaa öyle dedi...

Adam filozof gibi bir müddet düşündükten sonra, bana:

— Haydi giyin, dedi, seni benim tanıdığım bir doktora götüreyim...

— Yoo, dedim, olmaz, zaten benim yerimden kalkacak halim yok...

Adamcağız, eşimin yardımıyla tuttu pantalonumu giydirdi, ceketimi giydirdi, karımın onca ısrarına rağmen ayakkabımın ipini bile kendisi bağladı. Karıma:

— Hakkını helâl et, dedikten sonra çıktım dışarıya...

Mustafendi koluma girmişti ama, yine de yere düşmekten korkuyordum. Çünkü bacaklarım zangır zangır titriyordu... Köşeyi döndük, nasıl oldu bilmem kendimi yerde buluverdim... Düşerken o denli heyecanlanmıştım ki, belki kalbimin vuruşu dakikada yüzotuza çıkmıştı. Mustafendi, ayakkabımın altındaki muz kabuğunu aldıktan sonra:

— Namussuz muz kabuğuymuş, dedi. Kimbilir hangi hayvan atmıştır buraya? Bir yerine bir şey olmadı ya?...

— Yoo yooo...

İnanır mısınız, yere iki seksen yuvarlanırken duyduğum heyecan bayağı can getirmişti kalbime... Bir anda bacaklarımdaki titremenin kaybolduğunu hissettim.

Mustafendi:

— Dur, dedi, şuradan şu dolmuşa binelim...

Bindik dolmuşa, ben şoförün yanındayım, Mustafendi benim yanımda... Aman Allah şoför değil, jet pilotu... Adam sürüyor sürüyor arabayı, otobüse hı tosladım ha toslayacağım derken öyle bir fren oturtuyor ki, hani biribirimize iyice yapışmasak camdan dışarı fırlamamız işten değil... Sonra bir bakıyorsunuz, karşıdan dev gibi bir kamyon geliyor, ama umurunda mı bizim şoförün, o sol elini dışarı çıkarmış, sola döneceğim diye emrini vermiş ya, tamam, kamyonu sıyırarak kıl payı farkla kellelerimizi kurtarıyoruz... Sonra Dolmabahçe virajını öyle bir alış alıyor ki adam, bir ara paldır küldür kaldırıma çıkıp, tekrar yola iniyoruz... Ondan sonra pikaba bir plâk koyayım derken tam ağaçla toslayacağımız anda direksiyonu bir kıvırış kıvırıyor ki, hoop öteki yola... Sonra ânî bir kıvırış daha, tekrar geldiğimiz yola... Bu arada kalbimi dinliyorum, aman Allahım belki yüzotuz da değil, yüzelli atıyor şu anda...

Arabadan inince tatlı canımızı arkadaki arabanın tanponundan korumak için Mustafendi'yle elele tutup öyle bir kaçış kaçıyoruz ki karşıdaki kaldırıma, sanki yangından kaçar gibi...

Bu arada sordu Mustafendi:

— Nasılsın?

— Yahu bir şey söyleyeyim mi Mustafendi vallahi bayağı iyileştim yahu...

— Şimdi bak, dedi Mustafendi, karşıya geçeceğiz, fakat burada enayi gibi yarım saat vasıta beklemenin anlamı yok, ver sen elini bana uçalım geçelim karşıya...

Bu taraftan bir tanker geliyor, öteki taraftan iki taksi korkunç denecek derecede biribirleriyle yarışarak uça uça geliyorlar... Uzaktansa bir minibüs şoförü, arabasına sarhoş dansları yaptırarak gelmekte...

— Haydi, dedi Mustafendi, uçalım!...

— Ama polisin işareti?...

— Yahu sen İstanbul'lu değil misin?

— Ya yaa...

Attık kendimizi arabaların arasına... Kornalar, polis düdüğü, fren sesleri şoför küfürleri, çok şükür sağ salim geçtik karşıya...

— Nasıl? dedi Mustafendi.

— Çok şükür geçtik, dedim.

— Canım geçmesine tabii geçeceğiz, sen kalbinden haber ver!

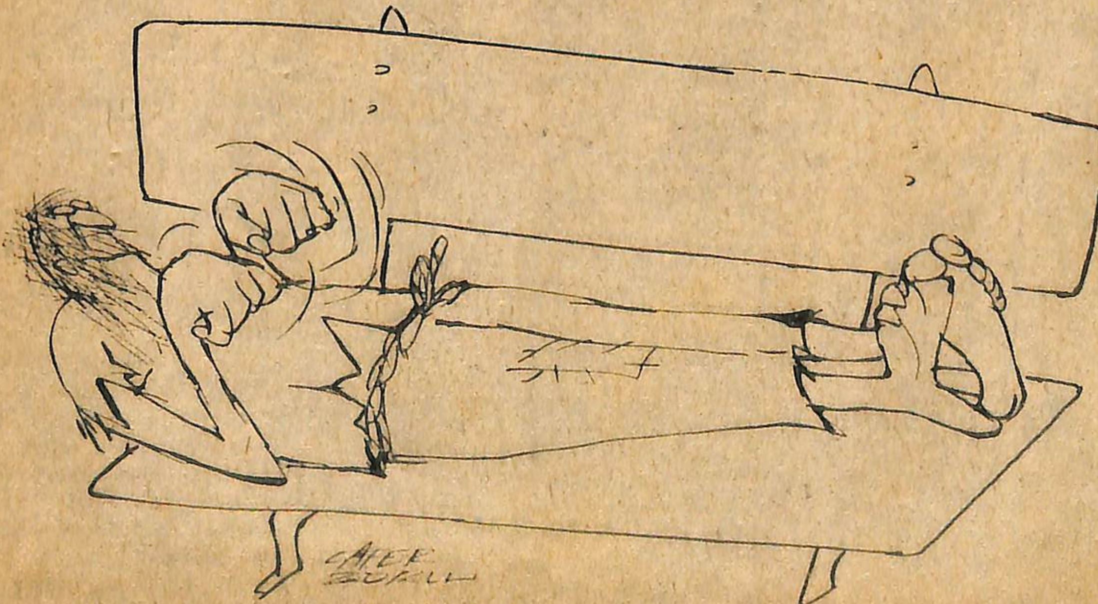
— Şeytanın kulağına kurşun çok iyi...

— Gel şimdi seninle kendimizi Sirkeci meydanına atalım...

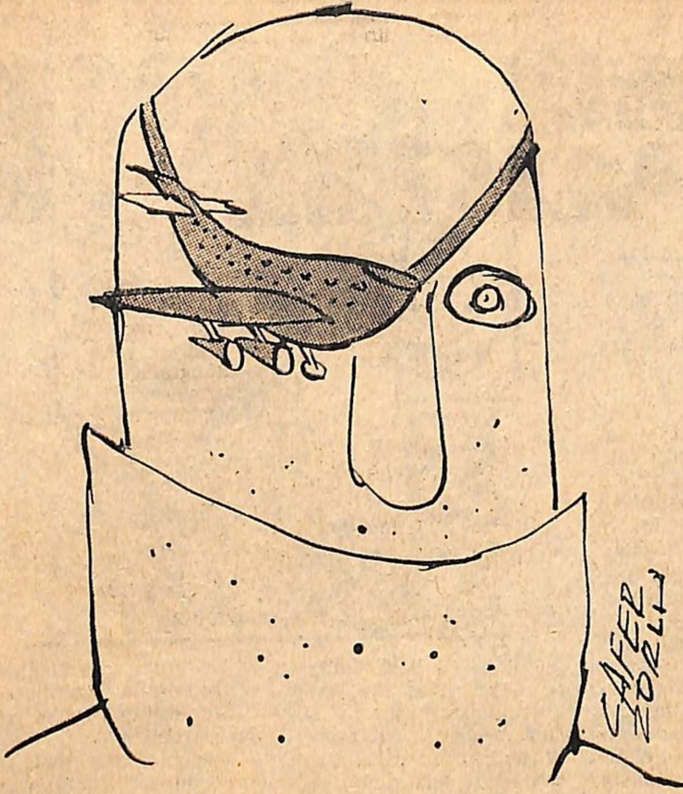
— Anlamadım...

— Canım anlamıyacak ne var onda, meydanın ortasına atacağız kendimizi.

— İyi ama doktor?

«Ayağını yorganına göre uzat!»

HAVA KORSANI!

— Gideriz gideriz yürü...

Sirkeci meydanında karşıdan karşıya geçme yarışına girmişiz gibi, Mustafendi beni iki kez bu tarafa, iki kez de öteki tarafa geçirdi...

İstasyonun önüne gelince soluk soluğaydım. Oradan bir gazete aldı:

— Al oku, dedi...

«Trafikkazası, otuziki kişi öldü, onsekiz kişi ağır yaralandı.»

— Çevir sayfayı!...

Çevirdim. «Partiler seçim istiyor.» Sordu:

— Nasıl kalbin?

— Eh, şey, çok iyi...

— Gel şimdi şuradan bir manav falan bulup fiyat etiketlerini seyredelim...

— Doktor?

— Gel canım gel!...

Bulduk bir manav... Elma, altı lira, aman Allah... Ceviz on lira, yandım Allah, muz onbeş lira, bittim Allah...

— Nasıl kalbin?...

— Çok iyi çok...

— Haydi şimdi gidip bir de vurdulu kırdılı Türk filmi seyredelim!..

— Doktor?

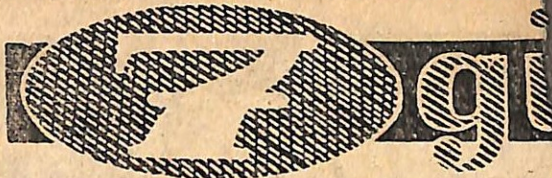
Mustafendi yüzüme muzip muzip bakarak:

— Ne doktoru yahu, doktor işte bunlar... dedi. Azizim biz millet olarak heyecansız yaşayamayız, heyecansız yaşadık mı, tamam işte senin gibi, günden güne mum gibi erir gideriz...

Muzaffer İZGÜ

— Bak arkadaş, artık zamlar da Almanya'ya gidiyor!..

PAZARTESİ :

Onda da hayır yok

İnşaat Mühendisleri Odasının açıklamasını okumuşsunuzdur gazetelerde.

«İstanbul'daki yapıların yüzde 15'i her an çökebilir» diyorlar. «7 dereceli bir depremde taş taş üstünde kalmaz» diyorlar.

Eee, şiddetli bir fırtına da, eski yapıların hakkından gelr; geriye kalır Belediye Sarayı...

Ona sığınırız diyeceğiz ama, hacizden kurtarmak için nerden bulacağız gereken parayı? İşte o da satışa çıkıyor şu günlerde.

SALI :

Yanlış uygulama

Seçimlerin yüzü suyu hürmetine dünyadaki gariplikleri bi-rini daha öğrendik: Meğer Federal Almanya'daki siyasal partiler, seçimde kazandıkları her oy için devlet kasasından 2,5 mark alıyorlarmış.

Anlaşılan zenginlik, akıllılık para etmiyor bir yerde. Önce siyasal alandaki eksiklerini tamamlamaları gerek.

Madem demokratik bir seçim yapıyorsun, önce devletten parayı çekip, seçmenin elindeki oy'u ikibuçuktan toplasana mübarek!

ÇARŞAMBA :

Yanlış bellemişiz

Kamu sektöründeki başarısızlığın nedenleri dört madde halinde sıralanmış:

Adam kayırma.

Akrabalık.

Partizanlık.

Kulüpçülük...

Oysa biz sadece birini biliyorduk:

Lüpçülük baylar, lüpçülük!

PERŞEMBE :

Mevsimi değil

Bize süt sağma makinesi teklif eden Danimarka, karşılığında tabii gübre istiyormuş.

Tam kış ortası teklifin böylesine gülünmez de ne yapılır?

Senin o «Tabii gübre» dediğin, bizim Doğu'da altın fiyatına satılır. Hem dirhemi tarlaya serpilmez, kurutulup çıtır çıtır yakılır!

CUMA :

Allah razı olsun

«Emniyet'e 226 bin lira tutarında üç çek gönderildi.»

Gönderen kim?

Adı sanı bilinmiyor da, mesleği biliniyor: Bir yankesici...

Neden gönderdi?

O da belli de[illegible]

Ya polisin kul[illegible] gereçleri mesleğin [illegible] görmedi, ya da ke[illegible] bi yaşarken, o fedak[illegible] yarı tok yaşamalarına [illegible] vermedi.

Tuttu beş on günlük kazancıyla üç çek karaladı, peşinden koşturduklarının gönüllerini aldı!

CUMARTESİ :

Onu da korkuttuk ya

Kolera, Suudi Arabistan'da...

Kolera, Hindistan'da...

Kolera, Pakistan'da...

İsrail'de, Suriye'de...

«Eh, tamam. Sıra gene bize geldi» derken ne görelim? Olimpiyat şampiyonlarına taş çıkartacak bir ustalıkla koskoca Anadolu'yu bir sıçrayışta geçip, İngiltere'ye konmasın mı!

Haydi gelin de, nedenine akıl erdirin bakalım! Birkaç yıl önce hükûmet yasağına rağmen ülkemize girip, ortalığı kasıp kavuran o değil sanki. Belirli bir hazırlığımız olmadığı halde neden bu kez uğramadı?

Kimbilir, belki uğramıştır da, haberimiz olmamıştır. Sınır komşumuz Suriye'de mola verdiği sıralarda, basın ve yayın organları aracılığıyla sadece trafik kazalarında günde yüzlerce kurban verdiğimizi öğrenmiştir; yedikleri tatlıdan, yemekten zehirlenenlerin sayılarını öğrenmiştir; ayda en azından bir düzine insanın cinayetten gittiğini öğrenmiştir; sanırız «Uğrayıp da ne halt edeceğim? Bunlar kendi kendilerine yeter de artar» diyerek mümkün olduğu kadar uzağımıza; yâni taaa İngiltere'ye park etmiştir.

PAZAR :

Ne tesislerimiz var!

Tekirdağ Sigorta Hastanesinin yapımı yarıda kalmış.

Yapımına 14 yıl önce başlanan Ankara Cebeci Stadının açılışı, tamamlanmasına kalmış.

Neden?...

Efendim, birinin müteahhidi selâmeti ortalıktan kaybolmakta bulmuş; diğerinin birinci müteahhidi rahmetlik olmuş, ikincisi iflâs etmiş.

Üçüncüsünün ne olacağı belli değil. Şimdilik küçük bir felç geçiriyormuş o kadar.

Stadın kaderi, yapanın sağlığına bağlı. Adam iyileşir kalkarsa ne âlâ... Kalkamazsa, kendini bu tesise adayacak bir fedai daha arayacaklar galiba!

Vedat SAYGEL

[...]arım kalmış bir PAKİZE

[...] çok sayın okuyucularımdan aldığım [...]ar arasında çok enteresan olanları çık[...]e bu arada ilerde bir mizah pırıltısı ola[...] inananlar da eksik olmamaktadır. İşte [...]dan biri, sayın ve hürmetli okuyucum [...]ar Tuğrul bana Beşiktaş'tan bir yazı salla[...]mış... Sonunu getirememiş, benim getirmemi istiyor... Ben de onun hatırını kıramadım... Yazının başını onun yazdığı kısımla idare edip sonunu dolduruyorum... Muhtar da bu arada neşesini bulur da belki bize bir ikametgâh senedi verir...

İşte onun başlangıcı:

«Pakize o gün her zamankinden geç uyanmıştı. Akşamki eğlencenin verdiği yorgunluk ve bitkinlikle yatağından kalkmak istemez gibi bir halinin olduğu apaçıktı. Yatak mıydı yâni şu şilte ?... İçi saman dolu bir şey... Evet, Pakize, ressam Abdülbâki Fettah mahallesinin tüccar Alfredo Horozlıyan sokağında oturan yoksul bir taze idi... Yeter ulan! Bizdeki kalb değil de taş mı yâni?... Susalım beyler... Filme bozulmayalım. Pardon, siz ona bakmayın... Zavallı Pakize gerçek bir yaşantının soyut bir parçasının güzel ve ilkokuldan ayrılma bir kahramanıydı... Ah o yoksulluğu nasıl anlatabilirim?... Her kalemi ele alışımda, Skoç viskimden bir yudum çekip, karidesle havyara yumulmaktan kendini ele alamıyorum. Kısa kes... Ukalâlığın lüzumu yok... Anlatıyoruz işte ulan! Ne var yâni, az traş yapsak? Sinirlendirmeyin beni. Evet ne diyordum?... Evet, evet, akşamki eğlenceden bahsetmiştik. Ne olmuştu akşam?... Unuttum işte... Sizin gibi lâubali, pardon, saygıdeğer adamların .... bilmesi gerekir... Yazmıyorum işte... Midemde gastrit olduğunu bilmiyor muydunuz?... Bitsin artık bu çile... Yazamam güle güle...

Muhtar Ertuğrul burda şişmiş. Gerisini idare edıyoruz:

... Doğrusu Pakize'nin yarım kalması beni üzdü. Çünkü Pakize öyle yarım bırakılacak kızlardan değildi. Pakize'nin akşamki eğlenceden aklında kalanlar şunlardı: Loş ışıklı bir salon... İnsanın kafasının tasını attıracak kadar gürültülü bir müzik... Bir sürü bağırma, çağırma ve şişe, kadın, erkek sesleri ve de bunun üstüne içilen sert ve ismine (Güneş kokteyli) denen bir içki... En sonunda da yakasında Fizik rozeti bulunan bıyıklı ve esmer bir gencin Pakize'yle durmadan dans etmesi... Dans sırasında fısıltı halinde tekrarlanan seks dolu lâflar... Arkası kopuk...

Filmi koparan tabiî makinist değildi... Acaba filmi o bıyıklı herif mi koparmıştı?... Pakize bir ara: «Burası benim garsonyerim» gibi bir lâf da işittiğini, birtakım dar merdivenlerden çıkarıldığını ve ekşi ayva kokan bir odaya girdiğini de hatırlıyor gibiydi... Sonra film adamakıllı kopmuştu... Filmin kopmuş olmasından daha çok Pakize kendi evinde, kendi yatağında nasıl bulunduğunu çıkaramıyordu... Odanın perdelerini açtı... Yalnız yaşayan bir memure için güzel bir sabah sayılmazdı... Neden sayılmazdı, bunu biz de bilmiyoruz. Fakat Pakize o adamı bulmalı ve akşam neler olduğunu öğrenmeliydi... O gün pazardı. Pazar olması pek önemli değildi. Fakat Pakize çalışmadığından onu arayabilme fırsatı doğmuştu... Çünkü o adam genç kıza kendi bildiği bir şeyler yapmaya kalkmış da olabilirdi. Pakize giyinirken hâlâ gece oraya neden gittiğini, kendini kimin dâvet ettiğini bilmiyordu. Bunu bir rüya olarak kabul etmesi de umumî vaziyete aykırıydı. Çünkü ağzında acayip bir içki kokusu da eksik değildi...

Neyse lâfı boşuna uzatmayalım. Pakize giyinerek sokağa çıktı... Hava da ne güzeldi... Saf kız her gördüğü bıyıklı adamı o adam sanıyor, sonra o değil diyerek yürümesine devam ediyordu. Böyle adamlar ekseri nereye giderdi?... Adamın tipini bir hatırlasa... İşte bu çok güçtü... Sadece ince bir bıyık da kâfi delil sayılmazdı... Çünkü şehirde en aşağı üçyüzbin kadar ince bıyıklı adam vardı. Pakize işinin ne kadar zor olduğunu anlamıştı. Fakat azimli kızdı Pakize... Azimli olmasaydı öksüz öksüz liseyi bitirir miydi?... Fazla sual sormayalım ve Pakize'yi takip edelim...

Pakize kendini içgüdüsüne bırakmış olarak Sultanahmet'e doğru yürüdü. Neden Sultanahmet'e yürümüştü? (Bak gene sual sordun) Pardon... Evet, çünkü Sultanahmet Parkında belki bir iş çıkarabilirdi. Hava çok nefis olduğundan parkı, bıyıklı bıyıksız bir sürü vatandaş doldurmuştu... Pakize bir sıraya oturdu... Ayaklarının dibinde yem bekleyen güvercinlere baktı... Birden güvercinlerden birinin gözlerine bakınca zihninde bir şimşek çaktı... Evet, geceki herifin gözleri sarıydı... Hattâ Pakize ona, «Hayatımda sarı gözlü insan ilk defa görüyorum» demiş, adam da gülerek, «Işıklardan» demişti. Demek ışıklarda adamın gözü sarı görünüyordu. Fakat Pakize bunu da kâfi bulmadı. Çünkü ortalık güneşlikti ve kapalı bir salon değildi...

Başka şeyler hatırlasa... Meselâ, adamın ismini... O çok uzak bir ihtimaldi... İhtimaller de ne kadar azdı... Pakize sıkıntı ile etrafına baktığında yanına birinin oturduğunu hissetti... Dönüp baktı... Bir adamdı... Üstelik ince bıyıklıydı... Temiz pak giyinmişti... Göğsüne de Fizik rozeti yerine, ona benzeyen bir otomobil markasını iliştirmişti. Adam sırıtıyordu... Asılacaktı... Bu bilinen bir vaziyetti... Pakize yolda kendine asılan binlerce kişi tanımıştı. Cevap vermemiş ve kurtulmuştu... Bu da onlardan biriydi... Kız başını çevirdi... Adam daha sokuldu... Pakize'nin canı sıkıldı... Bu düşünceleri arasında bir de böyle sokak çapkınlarına lâf anlatmak... Sert ve ekşimiş bir yüzle dönerek konuştu:

«— Rica ederim rahatsız ediyorsunuz!»

Adam daha çok gülümsedi. Dişlerinden biri altındı... O zaman Pakize irkildi... Akşamki adamın da dişlerinden biri altındı... Adam biraz önce lâhmacun yediğini belirten bir sesle:

«— Akşam böyle konuşmuyordunuz ama...»

Bu havadan sallanmış bir lâf mıydı? Yoksa gerçeği içinde saklayan bir söz müydü?...

Pakize şaşaladı:

«— Ne olmuş akşam?»

«— Siz daha iyi bilirsiniz... Kordon'da nasıl biribirimize sarılmış ve çılgınca dans etmiştik...»

«— Kordon mu?... Ben hatırlamıyorum...»

«— Ooo... Çok unutkansınız sayın bayan...»

Pakize kendine (Sayın bayan) diyenlere çok bozulurdu:

«— Boş atıp dolu tutturmak istiyorsunuz ama, ben o zannettiğiniz kız değilim...»

«— Siz osunuz ve ben de sizinle hoş bir gece geçiren erkeğim... Adım da Fikri...»

«— Peki anlatın bakalım... Benimle birlikte ne yaptınız?»

Fikri olduğunu iddia eden adam cebinden bir Yenice çıkararak fiyakayla yaktı:

«— Böyle şeyler burada söylenmez...»

«— Ya nerede söylenir?»

«— Otelde... Sâkin ve güzel manzaralı bir odada...»

«— Terbiyenizi takının beyefendi... Beni âdi ve her erkeğin peşinden giden bir kadın mı sandınız?»

«— Rica ederim bayan... Yanlış anladınız... Otel odası olmasın da bir loca olsun...»

«— Neden loca olsun?»

«— O halde şey olsun... Hava güzel... Tenha yerler vardır...»

Pakize adamın maksadının umumî âdâba aykırı çizgiler taşıdığını anlamıştı. Sert ve kati konuştu:

«— Lûtfen derhal burasını terkedin... Yoksa polis çağıracağım!...»

«— Ne münasebetle?»

«— Şimdi anlarsınız münasebetini...»

Pakize hırsla ayağa kalktı. Adam işin terse gittiğini anlayınca savuştu.

Zavallı Pakize artık o ince bıyıklı adamı aramaktan vazgeçmişti. Çünkü belki de bunu hayâlinde uyduruyordu. Belki de hayâli son günlerde çok genişlemişti. En iyisi, onun bunun rahatsız etmesinden kurtulmak ve eve dönmekti. Bu kararla yürüyüp otobüs durağına yöneldi. Tam durağa varmıştı ki birden kolundan biri yakaladı:

«— Özür dilerim hayatım, biraz geç kaldım ama...»

Pakize döndü. Döner dönmez de donakaldı. Çünkü nişanlısı Vahit karşısındaydı. İnce bıyıklı ve göğsünde Fizik rozeti vardı. Pakize o zaman utandı. Hem kendinden hem de Vahit'ten... Vahit ona şaşkın şaşkın bakarak:

«— Ne o, dedi. Akşam uyumadın mı?...»

«— Şey uyudum... Uyudum ama, senle biz, ikimiz, birlikte nereye gitmiştik?... Yâni dün gece?»

«— Hiçbir yere...»

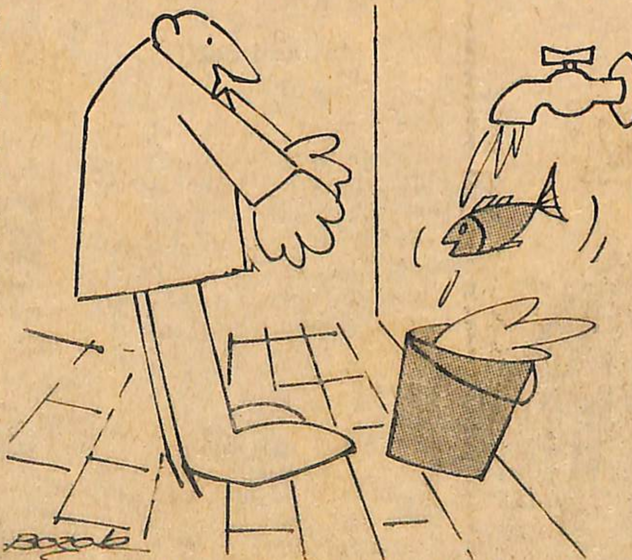
Pakize gülümsedi:

«— İyi o halde» dedi. Yürüdüler...

Netice olarak Pakize Vahit'le evlendi. Fakat hâlâ o gece ne olduğunu, o ince bıyıklı adamın kimliğini bulamadı. Bunu da kocasına söylemedi. Şimdi soruyoruz: Pakize o gece neredeydi?... O adam kimdi?...»

Okuyucumuzun isteği üzerine yazıyı tamamladık. O gece ne olduğunu kendi bilmiyorsa biz nerden bilelim?...

Suavi SÜALP

— Ada'lara deniz altından borularla su nakledilecek. —

Sizin için

Küfürbazın birisi

En azından günde yüzden fazla küfür eden birisi, mahallin sözü geçenlerinden birisine de ulu orta küfreder ve geçer gider. Bu küfrü hazmedemeyen sözü geçen adam, şikâyetçi olur. Küfürbaz enselenir, hâkim huzuruna çıkarılır. Hâkim, tam sual soracağı sırada kapı gıcırt diye açılır ve bütün başlar kapıya çevrilir. Hâkim sorar:

— Ne istiyorsunuz beyefendi?

— Efendim özür dilerim, bir hususu soracaktım da...

— Ne imiş o soracağın?...

— Efendim geçen gün benim «sağdıç'ım» öldü de, acaba bana da miras düşer mi?...

Hâkimin saçları dimdik olur. Gözlüğünü düzeltir, sonra küfürbaza bakar. Küfürbaz çoktan anlamıştır. Hâkimden evvel okkalı bir küfür sallayarak:

— Ülen, sağdıçtan hiç miras düşer mi?... der ve hâkime dönüp ilâve eder:

— İşte hâkim bey, ben böylelerine küfrediyorum.

Hâkim, başını sallar:

— Haklıymışsın arkadaş, beraetine karar verdim.

Ali YARŞİ
Gülevler E Blok No: 16 — ISPARTA

— «Bir dünya yarattım, yalnız ikimiz için;
Seninle ağlayıp seninle gülmek için!...»
(Abdullah ORHAN) — Bozkır/KONYA

FUTBOL NASIL OYNANIR?

Galatasaray takımının millî oyuncularından birisinin eşi, tribünlerden kocasının bir maçını seyrediyormuş, ara sıra da kocasının duyacağı şekilde, «Koşma, terlersin, üşütürsün, hasta olursun» diye bağırıyormuş.

Bu hal bir kaç defa tekerrür edince, öndeki seyircilerden bir tanesi dayanamamış, geriye dönerek:

— Hanım, hanım bu oyun koşarak oynanır, demiş.

Cânan SADIKLAR
Sıraselviler Cad. 203/1
Beyoğlu/İSTANBUL

İŞBAŞI

Aç olsam ekmek almam
Yüz kuruşum olsa mektup
atarım sana
Biraz fazla olsa telefon ederim
Daha fazla olsa yanına gelirim
Islanmış kibritler gibiyim oysa
Gözlerimin çırası yanmaz
Sensizliğe işbaşı yaparım
her sabah
Sızım çoğalır sesim çoğalmaz.

M. SAMİ AŞAR
Kızılmurat Mh. 48 Sokak No: 4
TARSUS

RADYO

Haberleri dinlediniz
Şimdi Aysel bağıracak
Çevir şunun düğmesini
Başımızda patlar kabak!

KEMAL ÇALIKOPARAN
Tilkilik, 945 Sokak No: 8 İZMİR

— **Bıktım şu bizim televizyonun bozulmasından!..**

(Mustafa BESLİ)
Münih — ALMANYA

NE KADAR SEVİYORUM..

— Canım, hayatım, şekerim,
Seni ne kadar seviyorum biliyor musun?

— Nerden bileyim,
Söyle de öğreneyim.

— Seni 1000 defa seviyorum, yavrum.

— I-ıh bu kadarcık mı?

— Pardon, güzelim, ciğerpârem
Bir eksik söylemişim:
Seni 1001 kere seviyorum.

— Bu kadar sevgi ne ki,
Personel Kanunundan kıdem veriyor sanki.

— Kızma canım kızma. Seni var ya,
Yere basmışların, basanların ve de
Basacakların sayısı kadar seviyorum.

ŞAHİN CANATAR
Hanedan Mahallesi 176 Sok. No: 27/A ADANA

TELEVİZYON

Bir pazar günü bantları doldurmak gayesiyle teypi iş yerine getirmiştim. Akşam mesai bitince teypi de yanıma alarak bir arkadaşımla nizamiyeden çıktık. Kapıda duran bekçi bizi durdurup bir naylon torba içine koyduğum bantları karıştırarak sordu:

— Nedir bunlar?

— Bant, dedim.

Anlamadı ama başını salladı:

— Heee, iyi!

Sonra teypi işaret ederek:

— Peki, ya bu nedir?

Arkadaşım dayanamadı:

— Televizyon, dedi.

Bekçi ona da bir «heee!» çekti Ben sordum:

— Neymiş, anladın mı şimdi?

Bu defa bekçi kendine has kasılmasiyle ve hafifçe gülümseyerek:

— Ne olacak televizyon, demez mi?!.

Hasan AKYÜZ
Eti. Alü. Tes. 2. Ks. İzo. Kon.
Yük. Tekniker SEYDİŞEHİR

SIRA AKLIMDA

Yüreğimi oynatıyor
Her adım atışın
Her bakışın
Ne olur
Biraz da beni düşün
Sıra aklımda.

M. BÜLENT KURNAZ
Burgu Sokak No. 9/14
Keçiören/ANKARA

KALDIRIM MÜHENDİSİ

Ortaokulu bitirmiş ve bir kısım mali ve sıhhî sebeplerle daha ileri okula gidememiştim.

Mahallemizde çok sevip saydığımız ve lâkapları dolayısiyle Selâmsız Nine dediğimiz ihtiyar bir kadın vardı. Bir gün evde babaannem ve annemle otururken bana, «Yavrum mektebin bitti, şimdi ne yapıyorsun?» dedi.

Ben de üzgün ve alaycı:

— Kaldırım mühendisi oldum nine» diye cevap verdim.

— Oh oh... Yavrum aylığın kaç lira?... diye sormaz mı?!.

İhsan EMİROĞLU
Bahçelievler, Melikgazi Sokak
No: 21 ÇORUM

(Nuri BİLGİN) — **Pendik/İSTANBUL**

KIRK YILLIK BORÇ

1953'te Bayındır Demiryolu İstasyon Şefine vekâlet ettiğim sıralarda idi. Bir gün yanıma elì bastonlu, beli bükük bir ihtiyar geldi. Dertli olduğu halinden belli idi. Nereye gideceğini sordum.

— Evlât, dedi, Ödemiş'e bizim Osman Çavuş'un yanına gidiyorum. Birinci Dünya Savaşında ona bir lira borç vermiştim, onu alacağım. Benim bildiğim Osman Çavuş ise borcunu muhakkak öder.

Ve ikinci sorumu beklemeden, yaklaşan otoraya doğru yürüyüp gitti.

Ruhsar ÜRKMEYEN
D.D.Y. emeklisi, PTT. karşısı
No. 34 Gaziemir/İZMİR

İMZA

Lisedeyken okul müdürünün yanına rapor imzalatmak için gitmiştim. Müdür bey rapora imzanın yarısını atmıştı ki içeriye o zaman öğrenci olan Vali beyin kızı girdi. Müdür bey imzayı tamamlamadan ayağa kalktı, kızın isteğini bitirdikten sonra bana dönüp:

«— Bir şey mi istiyorsun evlâdım?» dedi.

Ben raporu gösterince:

«— Meşgulüm, başmuavine imzalattır» demez mi!

Fahrettin KÖŞKEROĞLU
Taşköprü Cad. No: 43
Yahyalı/KAYSERİ

İŞBAŞI

Aç olsam ekmek almam
Yüz kuruşum olsa mektup
atarım sana
Biraz fazla olsa telefon ederim
Daha fazla olsa yanına gelirim
Islanmış kibritler gibiyim oysa
Gözlerimin çırası yanmaz
Sensizliğe işbaşı yaparım
her sabah
Sızım çoğalır sesim çoğalmaz.

M. SAMİ AŞAR
Kızılmurat Mh. 48 Sokak No: 4
TARSUS

RADYO

Haberleri dinlediniz
Şimdi Aysel bağıracak
Çevir şunun düğmesini
Başımızda patlar kabak!

KEMAL ÇALIKOPARAN
Tilkilik, 945 Sokak No: 8 İZMİR

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

REFAH VE SAADETİNİZİN KAPISI!

Vadeli 50, Vadesiz her 100 Liraya bir kura numarası, paranıza emniyet, işlerinizde kolaylık istikbalinizde garanti,

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

(Basın: 60872 - A - 201212 — 186)

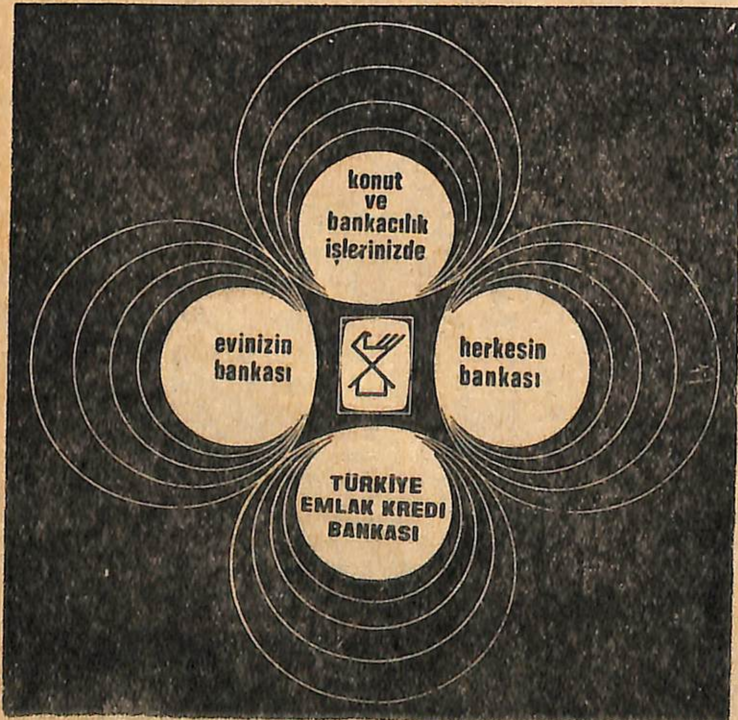

Akbaba

* Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası *

SAHİBİ: Ergin Ortaç, Yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap, Sekreter: Selâmi M. Yurdatap, Dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası. ABONE BEDELİ: Yıllığı 75, altı aylığı 37.50 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 150, altı aylığı 75 lira. İDARE YERİ: Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8 - 10, Daire: 3. İstanbul

Telefon: 22 18 11 Fiyatı: 150 kuruştur.

(Basın: 60848 - A - 20167 — 187)

HALO DAYI

MUZAFFER İZGÜ

— 48 —

Haftanın sonunda canı çıkmıştı İdiris'in de Halo dayının da. Ama Halo dayı hiç belli etmiyordu oğluna. Cumartesi akşamı Tufan geldi, ustaların ve işçilerin yevmiyelerini dağıttı. Halo dayı, oturdu yine o akşam, para çıkınlarını açtı, onlukları beşlikleri bir bir yerleştirdi öteki paraların arasına. Eski paraları içe, yeni paraları destenin dışına koydu. Diğer haftalar gibi, yine eline birtakım küçük taşlar alarak, oğlunun ne kadar, kendinin ne kadar parası olduğunu hesaplamaya çalıştı. Paraları tekrar kuşağının içerisine sokarken gülüyordu:

— Oğul, dedi, biliyon mu, varsın işçiler yarın çalışmasınlar amma, senle ben çalışak. Ağamız ne de ossa gözetir bizi, bakmışın bazar yemiyesi der, beşer kâat daha fazla verir. Hem, o yoldan gısmı da bi eyicene gazarık. Bazartesi Recai beg gelince, vaaa der, kim gazdı bunu der, ben de derim biz, sona bize eferin Halo, der... Bana dediği eferin sana da... Hemi de ben çekerim sana bi eferin. Epmeğini yiyok oğul, ağamızı hoş dutak ki, o da bizi dutsun. Adam bi demeynen çavış etti beni, çığırdı yanına, Halo sen çavışsın dedi. Niye dedi, güvendi Halo'ya. Bildi Halo'nun iş gurbanı olduğunu...

İdiris'ten ses çıkmayınca, Halo dayı tekrarladı:

— He oğul, yarin ikimiz çalışıyoruk? dedi.

— Buba, dedi İdiris, ben çalışmıyacam.

Halo dayı, oğlundan hiç bu cevabı beklemiyordu, hele hele çavuş olmuş babasına verilecek cevap değildi bu.

— Hasde misin? diye sordu.

— Deel...

— Ölese?

— Çalışmıyacam buba...

— Oğul, isdemen mi buban daha çok girsin ağasının gözüne, isdemen mi bi eferin alsın ağasından?...

— İsderim...

— E niye çalışmıyon ölese?

— Ben Mırtaza'nın yanına gedecem.

— Esger arkadaşıyın?

— Heye...

— Napacan oğul esger arkadaşıyın orda, biz de esgerlik yapdık, esger arkadaşımız oldu amma govuşda, sona unutduk biribirimizi.

— Amma bu yaman Mırtaza buba.

— Yamanlığı nerdenmiş?

— Sen bilmen buba...

— Eyi gurşun mu sıkardı?

— Ne sıkardı ne sıkardı...

— Vazgeç oğul, gel bubana yardım et, bitirek işi, gazak orayı, gelsin Recai beg, eferin ula Halo desin, efferin...

— Ben gedecem buba...

— Para da isdiyon mu?

Parayla arası iyi değildi İdiris'in, onun için:

— Sen bilin, dedi.

Halo dayı, sarı çıkını aldı koynundan, içinden bir beşlik uzattı İdiris'e:

— Yiter bu, dedi, et yimeği yin.

— Mırtaza lokuntada çalışıyor ki.

— Eyi ölese, yanına galır...

Halo dayı'nın bayağı canı sıkıldı tek başına çalışacağına. Öyle ki, iki kişi olmayınca, orası Recai beyin aferin çekeceği duruma gelmezdi. Onun için Halo dayı geceden kalktı, sokak lâmbasının ışığının altında kazmayı sallamaya başladı. Bir ara gece bekçisi geldi Halo dayının yanına:

— Ne o ihtiyar, define mi kazıyorsun? diye sordu.

— Yoo, dedi Halo dayı.

— Kendine mezar mı?

Şayet karşısındaki bekçi olmasaydı Halo dayı söyleyeceğini bilirdi ya, başını boşver anlamında sallayarak:

— Ben çavışıyım buranın, dedi.

— Haa patron yarın gelip bunu görecek, sana madalya takacak.

Halo dayı içinden:

«Sen ne anlan gavat?» dedi. Dışından:

— Ekmeğini yiyok, dedi. Çalışmak ilâzım.

— Kuvvetlisin ha, dedi bekçi.

Cevap vermedi Halo dayı, kazmayı hızlı hızlı kaldırdı indirdi sert toprağa. Gün doğarken kulübeye geçti, suyu kaynattı, bulguru saldı içine. İdiris uyandığında bulgur lâpası hazırdı.

— Oğul, dedi, getmesen eyiydi ya, ben işi goleyledim. Gece kaktım, zabaha gadar çalışdım. Yarine bizim eferin hazır...

— Eyi buba... Ben dedim ya sana gedecem diye, öğleden sona gedecem, niden dersen, Mırtaza o zaman boşalıyo...

— Dimek çalışacan öylene gadar?

— Heye...

Baba oğul, bulgur lâpasını yedikten sonra giriştiler işe... Toprak çok sertti. Ama, hem Halo dayının, hem de İdiris'in kazmaları da sertti. Toprağa kazmayı indirdikçe, güm güm ötüyordu her yan. Havalar ısındığı için, biraz çalıştıktan sonra terliyordu insan. Şöyle yarım saat çalıştıktan sonra, mutlaka testiye ağızlarını dayıyorlar, kana kana su içiyorlardı. Suyu içtikçe, midelerindeki bulgur lâpası şişiyor, lâpa şiştikçe suya dayanıyorlardı. Belki de ondandır, acıktıklarını hiç hissetmeden saat ikiye dek çalıştılar. İdiris, geçen birinden saatı sorunca, aklı başından gitti:

— Aboоov, dedi, gecikiyom buba.

— Oğul bişeler ye...

— Yok buba... Şey yalnız buba...

Akşam yatarken düşünmüştü. Belli olmaz, bu yaman Mırtaza'ydı, nerede, ne zaman bir hikâye yaşatacağı belli olmazdı. Öyle dememiş miydi, burası İstanbul, burada hikâye anlatılmaz, hikâyeler yaşanır...

— Buba, dedi, bana iki dene onnuk ver...

— Nee? dedi Halo dayı. Napacan oğul iki dene onnuğu?

— Ver buba, ilâzım olur.

— Neye ilâzım olur ki oğul, iki dene onnuk bu, yâni dört dene beşlik. Ne alacan ki?

— İlâzım buba...

Halo dayı, çaresiz kuşağını çözdü, içinden iki onluk çıkardı, uzattı İdiris'e:

— Oğul, dedi, bura Isdanbıl, bu parayı almak içun aşama gadar ter gerinden çıkıyo, şuna buna verme parayı...

— Vermem buba...

İdiris, parayı şalvarının cebine koyduktan sonra, hemen yola düştü. Kendi bulundukları sokağı geçip, caddeye çıktıktan sonra, hemen ilk rastgeldiği adama uzattı kâğıdı... Adam adresi okudu:

— Ohooo Fatih bu, dedi... Çok uzak buraya...

— Yayan gedemem mi hemşerim?

— Gitmesine gidersin amma, çok sürer, belki bir saatten evvel varamazsın... Sen en iyisi, bak şu ilerde otobüs durağı olacak, ordan otobüse bin, var git Aksaray'a, sonra ordaki duraktan da binersin Fatih otabüsüne...

İdiris durağa koştu. Otobüs durur durmaz atladı içine. Sahanlıkta dineldi. İlk azarı biletçiden işitti:

— Ulan bozuk para taşımazsınız, bir de otobüse binersiniz, ben nereden bozacağım şimdi bu onluğu?...

İdiris beşliği uzattı. Biletçi, kafasını kıvırarak, onluğu geri verdi, sonra biletle, paranın üstünü uzattı.

(Ajans Tek: 72/352 — 189)

İkinci azarı da, başka bir vatandaştan işitti:

— Vallahi, dedi, ben belediye olsam, şuraya bir levha asarım, kıyafeti düzgün olmayanlar otobüse binemezler, derim... Biletçi, şu herifin üstüne başına baksana, üstelik kokuyor da...

Sonra İdiris'e döndü:

— Siz hiç yıkanmaz mısınız be?

Ne desin İdiris, sırıttı adam kızmasın diye. Bunun üzerine adam daha çok kızdı, öfkelendi:

— Bunlar hem pis, hem de şımarıklar, dedi... Ardından ekledi:

— Ben İstanbul valisinin yerinde olacağım, İstanbul'lu olmayan ne kadar insan varsa sürerim buradan memleketlerine...

Otobüs Aksaray'a gelmişti. Hoşuna gitmişti otobüs İdiris'in. Ama niye kızıyorlardı kendine, onu anlamıyordu. Çok sevdiği halde Aksaray'dan otobüse binmedi. Birine, Fatih'e nereden gideceğini sordu. Adam da tarif etti. Koşar adımlarla, adamın tarif ettiği tarafa gitti. Çok yürümedi, tekrar sordu, biraz sonra bir daha sordu... Kan ter içerisinde Fatih'e vardı. Bu kez, orada bir kuru yemişçi dükkânına dalarak, elindeki kâğıdı uzattı. Adam kâğıdı okuduktan sonra:

— Bu adres arka sokaklarda olacak, dedi. Şurdan dön, aşağı in, ondan sonra sorarsın...

İdiris, köşeyi dönüp aşağı indikten sonra, bu kez elindeki kâğıdı bir başkasına okuttu. Adam:

— Yanlış gelmişsin, dedi, şimdi yukarı çık, ana caddeye varmadan, sağa dön, oradan şöyle yüz metre kadar git, önüne bir başka ara sokak gelecek, işte o sokak...

(Devamı var)

baş, diş, migren
ağrıları ile
hanımların
muayyen zaman
sancılarında
GÜNDE 2-6 TABLET
ALGO
LOKMAN

(Ajans Tek: 72/351 — 188)

ADAK

Batan gemiden üçü, bir kalas üzerine sarılmak suretiyle kurtulmuşlardı. Ama korkuyorlardı hâlâ, çünkü sahil onlardan oldukça uzaktaydı. Biri Musevî, biri Fransız, biri İtalyandı. Sahile doğru tutunmuş oldukları kalasla beraber yüzmeye çalışırlarken, Musevi yüksek sesle Tanrıya yalvarmaya başladı:

— Ey Tanrım, sağ salim beni sahile ilet, en büyük meydanı ayakkabılarımın içine nohut doldurmuş olarak kırk defa döneceğim.

Musevinin duasını dinleyen Fransız'la, İtalyan, Tanrıya başka çeşit bir adakta bulunamayacak kadar korku içinde olduklarından, hiç düşünmeden Musevi'nin duasını tekrarladılar.

Sonunda, üçü de sahile vardılar. Adaklarını yerine getirmeleri lâzımdı. Vardıkları şehrin çarşısından nohut satın aldılar, ayakkabılarının içini nohutla doldurdular ve şehrin en büyük meydanını dolaşmaya başladılar. Son derece ıstıraplı bir şeydi bu. Son turda Fransız'la İtalyan bitkin ve ayakları kan içinde yere çöktüler. Musevi ise gayet rahat, güler yüzle yapmıştı aynı işi. Fransız dayanamadı ve:

— Nohutlar bizim ayaklarımızı parça parça ettiği halde, nasıl oluyor da seninkilere acı vermiyorlar? diye sordu.

Musevi mânalı bir gülümseme ile:

— Ben haşlanmış nohut satın almıştım, diye cevap verdi.

— Ne o, yükselince başın mı dönüyor?..

Mahkemede

— En azından bir ton ağırlığında olan bu kasayı nasıl çaldınız? diye yargıç sordu.

Suçlu hemen karşılık verdi:

— Bir zaaf anında, bay yargıç.

— N'apim kardeşim, herifin dışarda hovardalık etmesindense, evdeki çapkınlığına göz yumuyorum!

Yazısız

Tarihî koyun

Lokantada, yediği yemekten memnun kalmayan müşteri, garsonu çağırarak:

— Getirdiğiniz et öylesine sertti ki, onun kral 14. Louis zamanından kalma bir koyunun eti olduğunu söyleyebilirim, dedi.

Garson pişkinlikle:

— Ziyanı yok, şimdi alay edin, dedi. Ama az sonra bunun ciddî olduğuna inanacaksınız...

— Ne gibi?

— Hesabı ödediğiniz zaman krallardan farkınız olmadığını göreceksiniz!

Avcı

Gece yarısı, bir şatoda, uşak efendisini uyandırarak:

— Aşağıda büyük salonda galiba hırsız var efendim, dedi.

— Peki, diye şato sahibi cevap verdi. Çabuk bana beş kurşunlu tüfeğimle gri av elbiselerimi getir.

Dağ evi

Öğretmen küçük Toto'ya sordu:

— Dağ evlerini neden daima tahtadan yaparlar?

Toto'da cevap hazır:

— Dağı yapmak için taşa ihtiyaç vardır da ondan...

Bilmece

Bir Fransız bilgini tatilini geçirmek için köye gitmişti. Bir gezinti sırasında perişan kılıklı bir köylüyle çevre hakkında biraz konuştu. Ayrılacakları zaman, köylü:

— Bir bilgin olduğunuzu görüyorum, ama bahse girerim ki size soracağım soruyu bilemiyeceksiniz. İsterseniz bahse girişelim, diye ısrar etti. Siz de bana bir soru sorun. Benim sorumu bilemezseniz siz bana yüz frank, ben sizin sorunuzu bilemezsem ben size on frank vereyim.

Saçma bir şeydi bu ama, bilgin kendini ondan çok üstün gördüğünden:

— Kabul, dedi.

— Sırtı vapuru andıran, burnu davula benzeyen, iki kanadı, onbeş ayağı olan hayvanın adı nedir?

Bilgin düşündü, düşündü, bulamadı. Yüz frangı köylüye uzattı:

— Bilmiyorum, sen söyle, dedi.

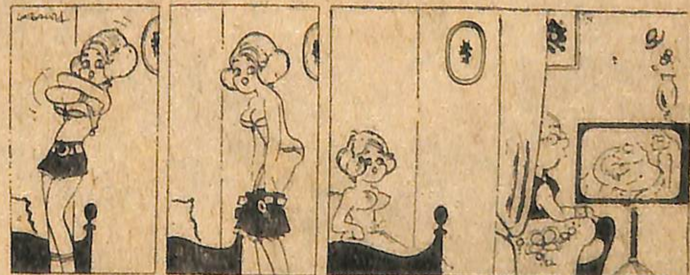
Yüz frangı alan köylü cebinden on frank çıkararak bilgine uzattı:

— Ben de bilmiyorum!...

Yardım

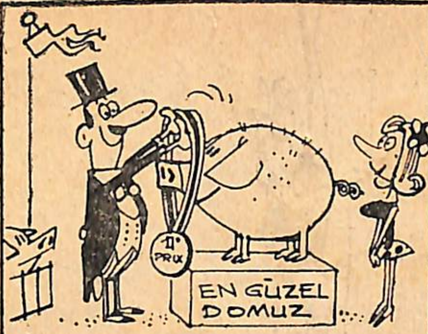
Delinin biri; elinde ağır bir valiz, sırtında da bir başka deli olduğu halde ter içinde güçlükle yürümeye çalışıyordu. Bunu gören sırttaki deli bir ara arkadaşına seslendi:

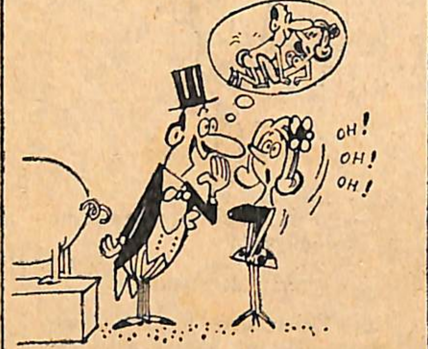
— Yoruldunsa uzat valizi ben taşıyayım!...

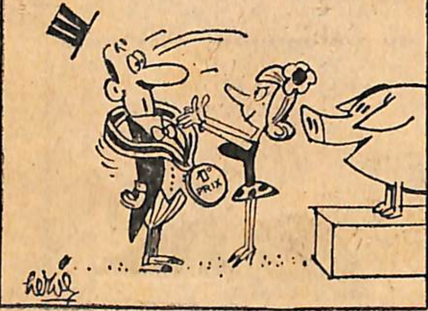

— İkisi birden olmaz... Ya televizyondaki maçı seçersin, ya da yataktakini!..

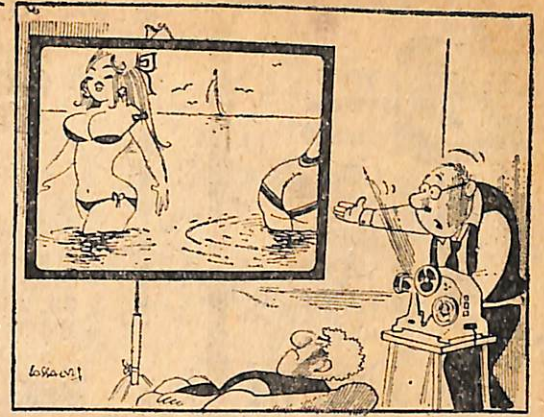
Dünya Karikatürleri

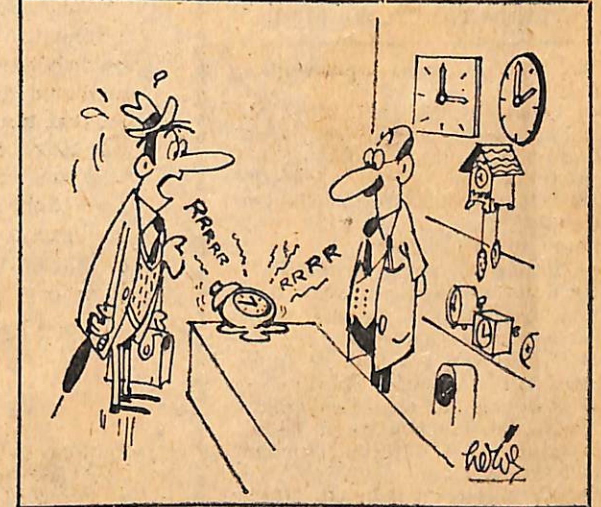
YAZISIZ

— KIZMASANA KARICIĞIM, KENDİNİ TANIYAMADIN MI? SAĞA BAKSANA... İŞTE O SENSİN!..

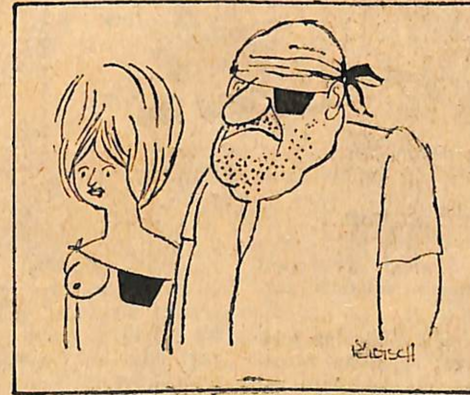
— TELEVİZYON PROGRAMLARI GİTTİKÇE KÖTÜLEŞİYOR!..

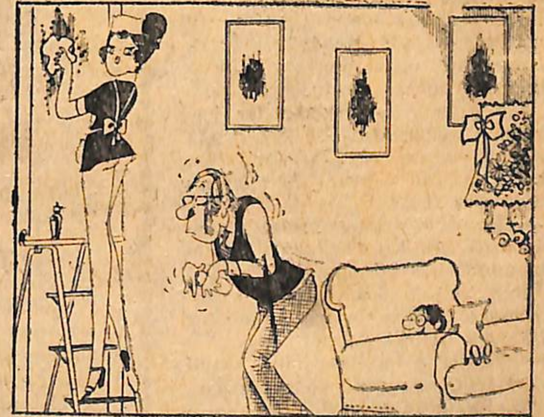
— AYOL BU SAAT ÇALMIYOR, HORLUYOR BE!..

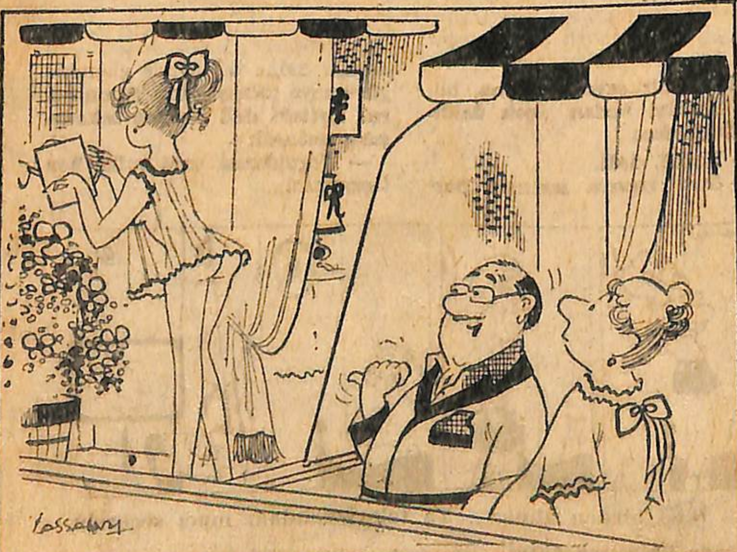
— 2725... 2726... 2727...

YAZISIZ

— HOP BABA, HOP! BENİM BURADA OLDUĞUMU UNUTMA!..

— HANİ BU APARTMANDAN HİÇ MANZARA GÖRÜLMEZDİ?..

— SÖYLE HERİF! "MARLİN" DİYE SAYIKLADIĞIN KADIN KİM?..

SERVET KERVANI

BÜYÜK YIL SONU ÇEKİLİŞİNDE

AKBANK

35

ŞAHANE APARTMAN DAİRESİ

Çeşitli para ve tahvil ikramiyeleri olarak toplam

10 MİLYON VERİYOR

Vadeli her 100, vadesiz her 200 liraya bir kura numarası.

AKBANK

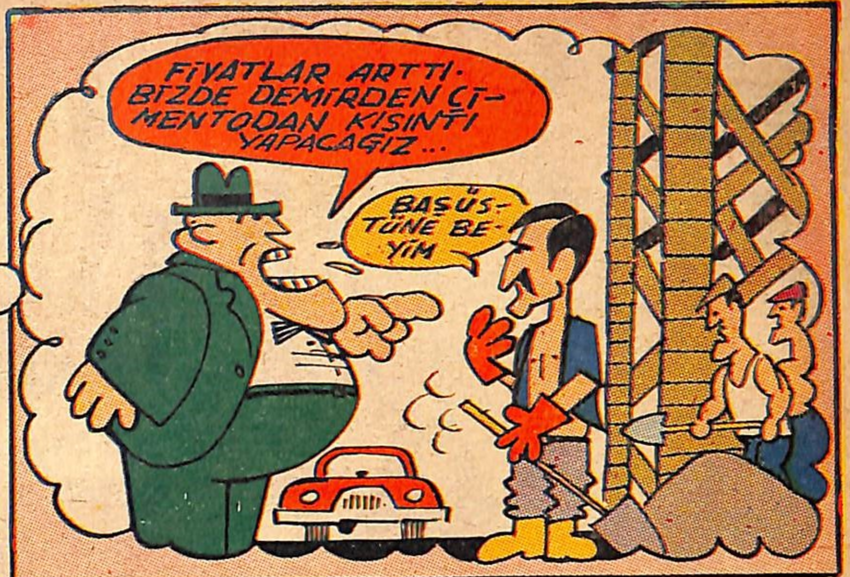

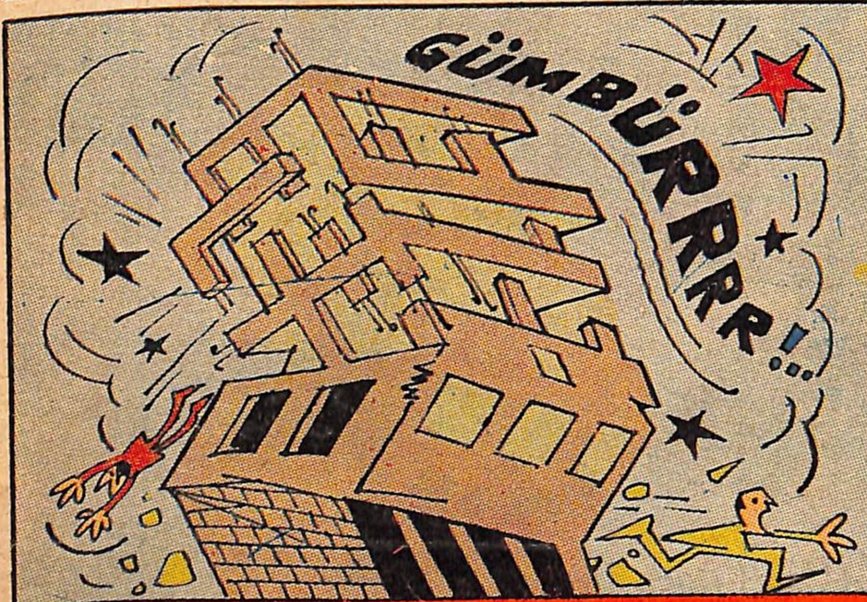
BOMBA ŞÜKRÜ

Sokaktaki adamın Peşinde

yazan çizen: Burhan Solukçu

DEMİRDEN, ÇİMENTODAN %25 KISINTI YAPTIK. DÖRDÜNCÜ KATA GELMİŞTİK BİNA ÇÖKTÜ. YEDİ KİŞİ ÖLDÜ. PATRON KAÇTI. MÜTEAHİT KAÇTI, MİMAR KAÇTI. BENDE KAÇTIM!

—YURDA TAM 2000 TANE KAÇAK OTOMOBİL SOKMUŞ. BORU MU BU!..
—PEKİ GÜMRÜĞÜ NASIL UYUTMUŞ?
—MUTLAKA SİHİRBAZ BU ADAM!
—BEN DE ONU MERAK EDİYORUM İŞTE...

DEVAMI HAFTAYA